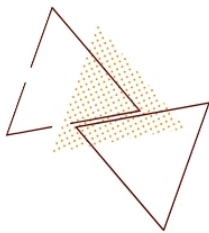

สำนักงานนโยบายและแผน
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

คำอธิบาย กฎกระทรวง

กำหนด ให้พื้นที่ตำบลตาสีหิ์ ตำบลหนองไร่ ตำบลมาบยางพร
ตำบลปลวกแดง ตำบลละหาร ตำบลแม่น้ำคู้ อำเภอลวกแดง
ตำบลหนองบัว ตำบลหนองละลอก อำเภอบ้านค่าย และตำบลพนานิคม
ตำบลมะขามคู่ ตำบลนิคมพัฒนา ตำบลมาบข่า อำเภอนิคมพัฒนา
จังหวัดระยอง เป็นเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2565

SCAN ME

คำนำ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้ออกกฎกระทรวงกำหนดให้พื้นที่ตำบลตาสีหี ตำบลหนองไร่ ตำบลมาบยางพร ตำบลปลวกแดง ตำบลละหาร ตำบลแม่น้ำคู้ อำเภอปลวกแดง ตำบลหนองบัว ตำบลหนองละลอก อำเภอบ้านค่าย และตำบลพนานิคม ตำบลมะขามคู่ ตำบลนิคมพัฒนา ตำบลมาบข่า อำเภอนิคมพัฒนา จังหวัดระยอง เป็นเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๕ ประกาศลงราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๕ ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันที่ประกาศราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป โดยมีเจตนารมณ์เพื่อคุ้มครองพื้นที่แหล่งน้ำบริเวณอ่างเก็บน้ำดอกกราย อ่างเก็บน้ำหนองปลาไหล และอ่างเก็บน้ำคลองใหญ่ และบริเวณโดยรอบซึ่งเป็นแหล่งน้ำสำหรับการอุปโภคบริโภค อุตสาหกรรม และการเกษตรกรรมของประชาชน จากการขยายตัวของชุมชนและการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินเป็นพื้นที่อุตสาหกรรม อันเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จึงได้จัดทำคำอธิบายพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม จังหวัดระยอง ฉบับนี้ขึ้น เพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมและมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมที่กำหนดในกฎกระทรวง และนำไปสู่การบังคับใช้ที่มีประสิทธิภาพและตรงตามเจตนารมณ์ของกฎกระทรวง

ผู้จัดทำหวังว่าคำอธิบายฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อประชาชน ผู้ประกอบการ และหน่วยงานของรัฐ ในการร่วมกันขับเคลื่อนประเทศสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืนอันเป็นเป้าหมายร่วมกันของประชาชาติและสังคมโลก

กองสิ่งแวดล้อมชุมชนและพื้นที่เฉพาะ
สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
มิถุนายน ๒๕๖๗

สารบัญ

บทที่ ๑ ความหมายและลักษณะสำคัญของพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม	๑
๑.๑ ความหมายของพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม	๑
๑.๒ สาระสำคัญของพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมจังหวัดระยอง	๓
บทที่ ๒ ขอบเขตการใช้บังคับและการจำแนกพื้นที่	๕
๒.๑ ขอบเขตของพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมจังหวัดระยอง	๕
๒.๒ การจำแนกพื้นที่เป็น ๖ บริเวณ	๕
บทที่ ๓ มาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม	๙
๓.๑ บริเวณที่ ๑	๑๐
๓.๒ บริเวณที่ ๒	๑๕
๓.๓ บริเวณที่ ๓	๑๕
๓.๔ บริเวณที่ ๔	๑๗
๓.๕ บริเวณที่ ๕	๑๗
๓.๖ บริเวณที่ ๖	๑๙
๓.๗ มาตรการติดตาม ตรวจสอบ และการจัดการเชิงพื้นที่	๒๐
๓.๘ บทเฉพาะกาล	๒๑
บทที่ ๔ โทษและการบังคับใช้กฎกระทรวง	๒๔
๔.๑ บทกำหนดโทษ	๒๔
๔.๒ การดำเนินคดีทางกฎหมาย	๒๕

สารบัญภาพ

ภาพที่ ๑ ความหมายของกากของเสียอุตสาหกรรม	๑๓
--	----

บทที่ ๑

ความหมายและลักษณะสำคัญของพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม

พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ บัญญัติเรื่องพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมไว้ในส่วนที่ ๓ เขตอนุรักษ์และพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม มาตรา ๔๓ และมาตรา ๔๔ มีความดังนี้

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้ “เขตอนุรักษ์” หมายความว่า เขตอุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขตสงวนเพื่อการท่องเที่ยว และเขตพื้นที่คุ้มครองอย่างอื่นเพื่อสงวนและรักษาสภาพธรรมชาติตามที่มีกฎหมายกำหนด

มาตรา ๔๓ ในกรณีที่น่าจะปรากฏว่าพื้นที่ใดมีลักษณะเป็นพื้นที่ต้นน้ำลำธารหรือมีระบบนิเวศตามธรรมชาติที่แตกต่างจากพื้นที่อื่นโดยทั่วไป หรือมีระบบนิเวศตามธรรมชาติที่อาจถูกทำลายหรืออาจได้รับผลกระทบกระเทือนจากกิจกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์ได้โดยง่าย หรือเป็นพื้นที่ที่มีคุณค่าทางธรรมชาติหรือศิลปกรรมอันควรแก่การอนุรักษ์ และพื้นที่นั้นยังมิได้ถูกประกาศกำหนดให้เป็นเขตอนุรักษ์ ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดให้พื้นที่นั้นเป็นเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม

มาตรา ๔๔ ในการออกกฎกระทรวงตามมาตรา ๔๓ ให้กำหนดมาตรการคุ้มครองอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างดังต่อไปนี้ในกฎกระทรวงด้วย

(๑) กำหนดการใช้ประโยชน์ในที่ดินเพื่อรักษาสภาพธรรมชาติ หรือมิให้กระทบกระเทือนต่อระบบนิเวศตามธรรมชาติ หรือคุณค่าของสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม

(๒) ห้ามการกระทำหรือกิจกรรมใด ๆ ที่อาจเป็นอันตราย หรือก่อให้เกิดผลกระทบในทางเปลี่ยนแปลงระบบนิเวศของพื้นที่นั้นจากลักษณะตามธรรมชาติ หรือเกิดผลกระทบต่อคุณค่าของสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม

(๓) กำหนดประเภทและขนาดของโครงการหรือกิจการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือเอกชนที่จะทำการก่อสร้างหรือดำเนินการในพื้นที่นั้น ให้มีหน้าที่ต้องเสนอรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม

(๔) กำหนดวิธีจัดการโดยเฉพาะสำหรับพื้นที่นั้น รวมทั้งการกำหนดขอบเขตหน้าที่และความรับผิดชอบของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง เพื่อประโยชน์ในการร่วมมือและประสานงานให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน เพื่อรักษาสภาพธรรมชาติหรือระบบนิเวศตามธรรมชาติหรือคุณค่าของสิ่งแวดล้อมศิลปกรรมในพื้นที่นั้น

(๕) กำหนดมาตรการคุ้มครองอื่น ๆ ตามที่เห็นสมควรและเหมาะสมแก่สภาพของพื้นที่นั้น

๑.๑ ความหมายของพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม

พื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมเป็นกฎที่รัฐออกโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ เพื่ออนุรักษ์และคุ้มครองแหล่งต้นน้ำลำธาร ระบบนิเวศ หรือคุณค่าทางธรรมชาติหรือศิลปกรรม ในพื้นที่ที่ยังมิได้ถูกประกาศให้เป็นเขตอนุรักษ์ตามกฎหมายอื่น โดยให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยคำแนะนำของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

มีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดให้พื้นที่นั้นเป็นเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม^๑ และให้กำหนดมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมไว้ในกฎกระทรวงด้วย^๒ พื้นที่ที่จะนำมาประกาศเป็นเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมต้องไม่อยู่ในเขตพื้นที่คุ้มครองเพื่อสงวนและรักษาสภาพธรรมชาติที่มีกฎหมายกำหนดไว้แล้ว^๓ เช่น ที่รักษาพันธุ์สัตว์น้ำตามกฎหมายว่าด้วยการประมง เขตป่าชายเลนอนุรักษ์ตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เมื่อได้ประกาศกฎกระทรวงกำหนดเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมในราชกิจจานุเบกษาแล้ว กฎกระทรวงนั้นจะมีผลใช้บังคับไปจนกว่าจะมีการยกเลิก

ปัจจุบัน สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นหน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักในการศึกษา จัดทำ และประกาศเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม รวมถึงติดตาม ตรวจสอบ และประสานงานให้เกิดการบังคับใช้มาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมในเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม โดยมีคณะอนุกรรมการพิจารณาการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมในเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมซึ่งเป็นคณะอนุกรรมการในคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติทำหน้าที่เป็นผู้พิจารณากลับกรองความเหมาะสมของการประกาศเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมและมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม และกำกับและติดตามการดำเนินการตามมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม และสถานการณ์ทรัพยากรธรรมชาติและคุณภาพสิ่งแวดล้อม ในเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม^๔ อีกระดับหนึ่ง

ในปี พ.ศ. ๒๕๖๖ มีพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมที่ประกาศบังคับใช้แล้ว จำนวน ๘ พื้นที่ และมีพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมที่อยู่ระหว่างดำเนินการเตรียมประกาศบังคับใช้ จำนวน ๒ พื้นที่ ดังต่อไปนี้

พื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมที่ประกาศลงราชกิจจานุเบกษาแล้ว

๑. พื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมบริเวณเกาะล้าน เกาะครก เกาะสาก น่านน้ำโดยรอบเกาะดังกล่าวและน่านน้ำเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี^๕

๒. พื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมบริเวณเกาะต่าง ๆ และน่านน้ำโดยรอบเกาะดังกล่าวของจังหวัดภูเก็ต^๖

๓. พื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมบริเวณเกาะยวง เกาะไม้ไผ่ เกาะพีพีดอน เกาะพีพีเล เกาะบิต๊ะ และน่านน้ำโดยรอบเกาะดังกล่าว ที่ไม่ได้อยู่ในแนวเขตอุทยานแห่งชาติหาดนพรัตน์ธารา-หมู่เกาะพีพี จังหวัดกระบี่^๗

๔. พื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมป่าดุนลำพัน จังหวัดมหาสารคาม^๘

^๑ พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕, มาตรา ๔๓, ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๐๙ ตอนที่ ๓๗ (๔ เมษายน ๒๕๓๕) : ๑๘.

^๒ เรื่องเดียวกัน, มาตรา ๔๔, ๑๘-๑๙.

^๓ เรื่องเดียวกัน, มาตรา ๔, ๒.

^๔ คำสั่งคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ที่ ๑๔/๒๕๕๘ เรื่อง แต่งตั้งคณะอนุกรรมการพิจารณาการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมในเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม, (๒๕๕๘), ๓.

^๕ กฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๓๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕, ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๐๙ ตอนที่ ๑๑๑ (๔ พฤศจิกายน ๒๕๓๕) : ๓-๕.

^๖ กฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๓๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕, ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๐๙ ตอนที่ ๑๑๑ (๔ พฤศจิกายน ๒๕๓๕) : ๖-๘.

^๗ กฎกระทรวง ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๓๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕, ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๐๙ ตอนที่ ๑๑๑ (๔ พฤศจิกายน ๒๕๓๕) : ๙-๑๑. และ

กฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๕๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕, ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๒๔ ตอนที่ ๗๙ ก (๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๐) : ๙-๑๐.

^๘ กฎกระทรวง ฉบับที่ ๗ (พ.ศ. ๒๕๓๙) ออกตามความในพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕, ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๑๓ ตอนที่ ๕๙ ก (๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๓๙) : ๒๖-๒๘.

๕. พื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมบริเวณคู้บางกะเจ้า จังหวัดสมุทรปราการ^๙
๖. พื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมต้นยางนาและต้นขี้เหล็ก บริเวณทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑๐๖ (ถนนสายเชียงใหม่ – ลำพูน) จังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดลำพูน^{๑๐}
๗. พื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมบริเวณเหมืองแร่สังกะสี อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก^{๑๑}
๘. พื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมบริเวณพื้นที่อ่างเก็บน้ำดอกกราย อ่างเก็บน้ำหนองปลาไหล และอ่างเก็บน้ำคลองใหญ่ จังหวัดระยอง^{๑๒}
- พื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมที่อยู่ระหว่างเตรียมดำเนินการประกาศ
๑. พื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมดอนหอยหลอด จังหวัดสมุทรสงคราม
๒. พื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมปากแม่น้ำบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทราและจังหวัดชลบุรี

๑.๒ สารสำคัญของพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมจังหวัดระยอง

กฎกระทรวงกำหนดให้พื้นที่ตำบลตาสีหิรี ตำบลหนองไร่ ตำบลมาบยางพร ตำบลปลวกแดง ตำบลละหาร ตำบลแม่น้ำคู้ อำเภอปลวกแดง ตำบลหนองบัว ตำบลหนองละลอก อำเภอบ้านค่าย และตำบลพนานิคม ตำบลมะขามคู่ ตำบลนิคมพัฒนา ตำบลมาบข่า อำเภอนิคมพัฒนา จังหวัดระยอง เป็นเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๕ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๙ ตอนที่ ๗๗ ก ลงวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๕ มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๕ เป็นต้นไป มีจุดมุ่งหมายเพื่อคุ้มครองและอนุรักษ์แหล่งน้ำบริเวณพื้นที่อ่างเก็บน้ำดอกกราย อ่างเก็บน้ำหนองปลาไหล และอ่างเก็บน้ำคลองใหญ่ ซึ่งเป็นแหล่งน้ำสำหรับการอุปโภคบริโภค อุตสาหกรรม และการเกษตรกรรมของประชาชนจากการขยายตัวของชุมชนและการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินเป็นพื้นที่อุตสาหกรรม อันเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษ โดยจำแนกพื้นที่การคุ้มครองเป็น ๖ บริเวณ^{๑๓} และกำหนดมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมไว้ ๒ อย่าง^{๑๔} ได้แก่

๑. การควบคุมการก่อสร้าง ดัดแปลง หรือเปลี่ยนแปลงการใช้อาคารในบริเวณพื้นที่ต่าง ๆ เพื่อรักษาแหล่งน้ำและสภาพธรรมชาติ และเพื่อมิให้กระทบกระเทือนต่อระบบนิเวศตามธรรมชาติของพื้นที่
๒. ห้ามกระทำการหรือประกอบกิจการที่อาจเป็นอันตรายหรือก่อให้เกิดผลกระทบต่อแหล่งน้ำสิ่งแวดล้อม หรือระบบนิเวศของพื้นที่ ในบริเวณพื้นที่ต่าง ๆ

^๙ กฎกระทรวงกำหนดให้พื้นที่ตำบลบางกะเจ้า ตำบลบางกอบัว ตำบลบางน้ำผึ้ง ตำบลบางยอ ตำบลบางกระสอบ และตำบลทรงทอง อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ เป็นเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๒, ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๓๖ ตอนที่ ๒๔ ก (๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒) : ๓-๔.

^{๑๐} กฎกระทรวงกำหนดให้พื้นที่ตำบลวัดเกต ตำบลหนองหอย อำเภอเมืองเชียงใหม่ ตำบลหนองผึ้ง ตำบลยางน่อง ตำบลสารภี อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ และตำบลอูมอ้ง อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน เป็นเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๕, ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๓๙ ตอนที่ ๑๖ ก (๑๐ มีนาคม ๒๕๖๕) : ๑-๕.

^{๑๑} กฎกระทรวงกำหนดให้พื้นที่ตำบลพระธาตุผาแดง ตำบลแม่ตาว และตำบลแม่กุ อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก เป็นเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๕, ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๓๙ ตอนที่ ๔๒ ก (๖ กรกฎาคม ๒๕๖๕) : ๑-๖.

^{๑๒} กฎกระทรวงกำหนดให้พื้นที่ตำบลตาสีหิรี ตำบลหนองไร่ ตำบลมาบยางพร ตำบลปลวกแดง ตำบลละหาร ตำบลแม่น้ำคู้ อำเภอปลวกแดง ตำบลหนองบัว ตำบลหนองละลอก อำเภอบ้านค่าย และตำบลพนานิคม ตำบลมะขามคู่ ตำบลนิคมพัฒนา ตำบลมาบข่า อำเภอนิคมพัฒนา จังหวัดระยอง เป็นเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๕, ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๓๙ ตอนที่ ๗๗ ก (๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๕) : ๑๐-๑๕.

^{๑๓} ดูเพิ่มเติมบทที่ ๒

^{๑๔} ดูเพิ่มเติมบทที่ ๓

นอกจากนี้ กฎกระทรวงยังได้กำหนดกลไกการติดตาม ตรวจสอบการบังคับใช้มาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม และการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ไว้ด้วย โดยกำหนดให้สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดระยอง ทำหน้าที่ดูแล ติดตาม ตรวจสอบ ประสาน และให้คำแนะนำเกี่ยวกับการใช้มาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งประสานภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดทำแผนฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแล้วนำไปบรรจุในแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมระดับจังหวัด

บทที่ ๒

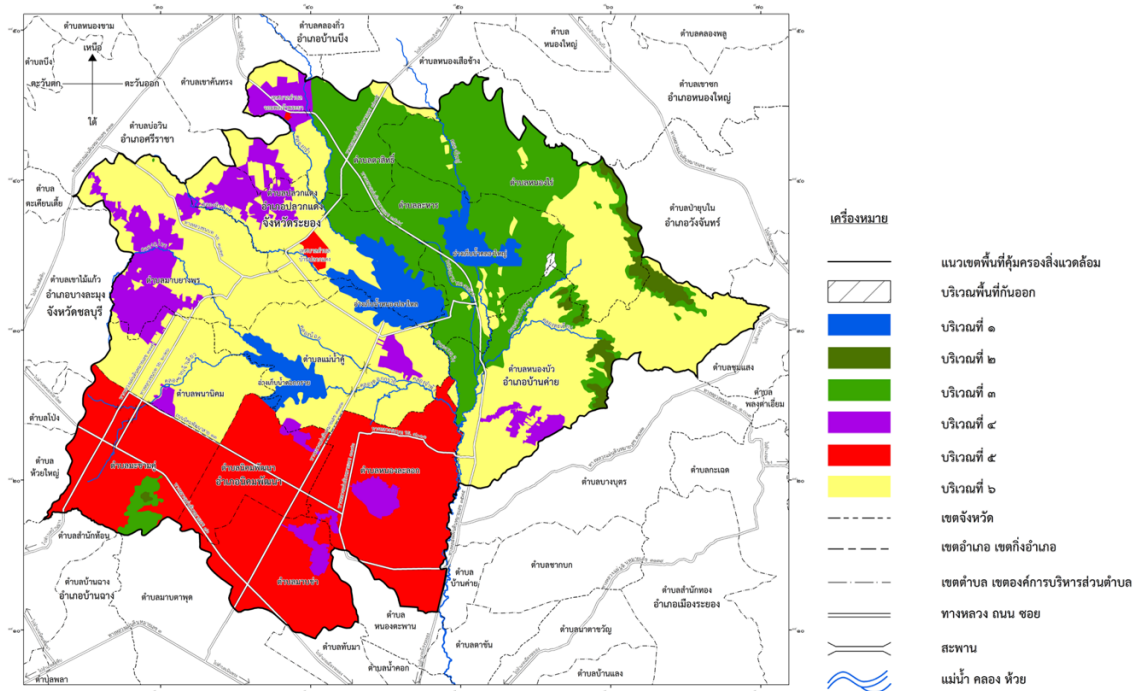
ขอบเขตการใช้บังคับและการจำแนกพื้นที่

๒.๑ ขอบเขตของพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมจังหวัดระยอง

พื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมจังหวัดระยองมีพื้นที่รวมประมาณ ๑,๐๑๖ ตารางกิโลเมตร ครอบคลุมพื้นที่ ๑๒ ตำบล ใน ๓ อำเภอ ได้แก่ พื้นที่ตำบลตาสิทธิ์ ตำบลหนองไร่ ตำบลมาบยางพร ตำบลปลวกแดง ตำบลละหาร ตำบลแม่น้ำคู้ อำเภอปลวกแดง ตำบลหนองบัว ตำบลหนองละลอก อำเภอบ้านค่าย และตำบลพนานิคม ตำบลมะขามคู่ ตำบลนิคมพัฒนา ตำบลมาบข่า อำเภอนิคมพัฒนา จังหวัดระยอง โดยไม่รวมพื้นที่ป่าอนุรักษ์ (Zone C) ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ป่าคลองระเวงและป่าเขาสมเส็ด ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑,๑๕๖ (พ.ศ. ๒๕๒๙) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ เนื่องจากเป็นพื้นที่คุ้มครองเพื่อสงวนและรักษาสภาพธรรมชาติที่มีกฎหมายกำหนดไว้แล้ว

๒.๒ การจำแนกพื้นที่เป็น ๖ บริเวณ

พื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมจังหวัดระยองจำแนกขอบเขตพื้นที่เป็นบริเวณย่อย จำนวน ๖ บริเวณ เพื่อเป็นฐานในการกำหนดมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมที่แตกต่างกันในแต่ละบริเวณ และกำหนดสีในแผนที่ท้ายกฎกระทรวงให้แตกต่างกัน มีรายละเอียดการจำแนกบริเวณ ดังต่อไปนี้

๒.๒.๑ บริเวณที่ ๑

พื้นที่บริเวณที่ ๑ เป็นพื้นที่แหล่งน้ำในเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมจังหวัดระยอง ซึ่งเป็นพื้นที่สำคัญที่ต้องการคุ้มครองตามจุดมุ่งหมายของกฎกระทรวง โดยเน้นคุ้มครองแหล่งน้ำ ๒ ส่วน ได้แก่

๑. พื้นที่อ่างเก็บน้ำของอ่างเก็บน้ำคลองใหญ่ อ่างเก็บน้ำหนองปลาไหล และอ่างเก็บน้ำดอกกราย โดย “พื้นที่อ่างเก็บน้ำ” หมายความว่า “พื้นที่ตั้งแต่อาคารบังคับน้ำที่กั้นขวางลำน้ำ ซึ่งรวมถึงสันเขื่อน

จนถึงพื้นที่น้ำท่วมสูงสุดเนื่องจากการปิดกั้นลำน้ำของอาคารบังคับน้ำ” และพื้นที่ในบริเวณแนวขนานระยะ ๑๐๐ เมตร กับพื้นที่อ่างเก็บน้ำของอ่างเก็บน้ำคลองใหญ่ อ่างเก็บน้ำหนองปลาไหล และอ่างเก็บน้ำดอกกราย ซึ่งหมายถึง พื้นที่ที่วัดจากพื้นที่อ่างเก็บน้ำตามนิยามดังกล่าวเข้าไปในแผ่นดินเป็นระยะ ๑๐๐ เมตร รอบอ่างเก็บน้ำคลองใหญ่ อ่างเก็บน้ำหนองปลาไหล และอ่างเก็บน้ำดอกกราย

๒. พื้นที่ลำน้ำ ๑๒ สาย ได้แก่ คลองใหญ่ คลองระเวิง คลองกร้า คลองหินลอย คลองภูไทร คลอง خاکเจ้าเดียว คลองมาบป่าหวาย คลองมาบพลงหลวง คลองจำพัง คลองน้อย คลองดอกกราย และคลอง ตะเคียน ซึ่งเป็นลำน้ำที่มีความสัมพันธ์กับอ่างเก็บน้ำทั้ง ๓ อ่าง ไม่ว่าจะเป็นลำน้ำสายหลักที่ไหลเข้าสู่ อ่างเก็บน้ำทั้ง ๓ อ่าง หรือลำน้ำที่รองรับน้ำตั้งแต่บริเวณใต้พื้นที่อ่างเก็บน้ำหรือที่ไหลผ่านพื้นที่ใต้อ่างเก็บน้ำ และพื้นที่ในบริเวณแนวขนานระยะ ๒๐ เมตรกับแนวริมฝั่งตามสภาพธรรมชาติของลำน้ำ ซึ่งหมายถึงพื้นที่ ที่วัดจากจากแนวริมฝั่งตามสภาพธรรมชาติทั้งสองฝั่งของลำน้ำทั้ง ๑๒ สาย เข้าไปในแผ่นดินเป็นระยะ ๒๐ เมตร

๒.๒.๒ บริเวณที่ ๒

พื้นที่บริเวณที่ ๒ เป็นพื้นที่ต้นน้ำลำธารที่ได้รับการกำหนดชั้นคุณภาพลุ่มน้ำเป็นลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๓๔ เรื่อง การกำหนดชั้นคุณภาพลุ่มน้ำภาค ตะวันออกและข้อเสนอแนะมาตรการใช้ที่ดินในเขตลุ่มน้ำ เฉพาะในเขตท้องที่ตำบลหนองไร่ อำเภอบางพลี และ ตำบลหนองบัว อำเภอบ้านค่าย และตำบลมะขามคู่ อำเภอนิคมน้ำจืด จังหวัดระยอง

๒.๒.๓ บริเวณที่ ๓

พื้นที่บริเวณที่ ๓ ประกอบด้วยพื้นที่ ๒ ส่วน ได้แก่

๑. พื้นที่ในเขตพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๒ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๓๔ เรื่อง การกำหนดชั้นคุณภาพลุ่มน้ำภาคตะวันออกและข้อเสนอแนะมาตรการใช้ที่ดินในเขตลุ่มน้ำ เฉพาะใน เขตท้องที่ตำบลหนองไร่ ตำบลมาบยางพร อำเภอบางพลี และ ตำบลหนองบัว ตำบลหนองละลอก อำเภอบ้านค่าย และตำบลมะขามคู่ อำเภอนิคมน้ำจืด จังหวัดระยอง

๒. พื้นที่ภายในแนวเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดิน ใน ท้องที่ตำบลหนองไร่ ตำบลละหาร ตำบลตาสีห์ และตำบลบางพลี อำเภอบางพลี จังหวัดระยอง ให้ เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๖ และพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดิน ในท้องที่ตำบลตาสีห์ ตำบลหนอง ไร่ ตำบลละหาร ตำบลบางพลี ตำบลแม่น้ำคู่ อำเภอบางพลี และตำบลหนองบัว อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๗ เฉพาะในเขตท้องที่ตำบลตาสีห์ ตำบลหนองไร่ ตำบล บางพลี ตำบลละหาร อำเภอบางพลี และตำบลหนองบัว อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง

ทั้งนี้ ไม่รวมพื้นที่แหล่งน้ำที่อยู่ในบริเวณที่ ๑

๒.๒.๔ บริเวณที่ ๔

พื้นที่บริเวณที่ ๔ เป็นพื้นที่เขตอุตสาหกรรมตามกฎหมาย ประกอบด้วยพื้นที่ ๒ ส่วน ได้แก่

๑. เขตนิคมอุตสาหกรรมตามกฎหมายว่าด้วยการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย จำนวน ๘ เขต ดังนี้

(๑) นิคมอุตสาหกรรมอีสเทิร์นซีบอร์ด (ระยอง)^{๑๕} และส่วนขยาย^{๑๖}

^{๑๕} ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง การจัดตั้งเขตอุตสาหกรรมทั่วไป นิคมอุตสาหกรรมอีสเทิร์นซีบอร์ด (ระยอง), ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๑๓ ตอนที่ ๗๘ ง (๒๖ กันยายน ๒๕๓๙) : ๒๓.

^{๑๖} ประกาศคณะกรรมการการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย เรื่อง การเปลี่ยนแปลงเขต เขตอุตสาหกรรมทั่วไป นิคมอุตสาหกรรมอีสเทิร์นซีบอร์ด (ระยอง) ส่วนขยาย (ฉบับที่ ๑๑), ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๓๒ ตอนพิเศษ ๗๗ ง (๓ เมษายน ๒๕๕๘) : ๑๒-๑๓.

(๒) นิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ ระยอง^{๑๗}

(๓) นิคมอุตสาหกรรมดับบลิวเอชเอ อีสเทิร์นซีบอร์ด ๑ ซึ่งเปลี่ยนชื่อจากนิคมอุตสาหกรรมเหมราชอีสเทิร์นซีบอร์ด^{๑๘}

(๔) นิคมอุตสาหกรรมดับบลิวเอชเอ อินดัสเตรียล เอสเตท ระยอง^{๑๙}

(๕) นิคมอุตสาหกรรมดับบลิวเอชเอ ระยอง ๓๖ ซึ่งเปลี่ยนชื่อจากนิคมอุตสาหกรรมเหมราชระยอง ๓๖ จังหวัดระยอง^{๒๐}

(๖) นิคมอุตสาหกรรมดับบลิวเอชเอ อีสเทิร์นซีบอร์ด ๔^{๒๑}

(๗) นิคมอุตสาหกรรมซีพีจีซี^{๒๒}

(๘) นิคมอุตสาหกรรมปิ่นทอง (โครงการ ๖) จังหวัดระยอง^{๒๓}

๒. เขตประกอบการอุตสาหกรรมตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน จำนวน ๔ เขต ดังนี้

(๑) เขตอุตสาหกรรมสยามอีสเทิร์น อินดัสเตรียล พาร์ค^{๒๔}

(๒) เขตอุตสาหกรรม จี.เค.แลนด์^{๒๕}

(๓) เขตอุตสาหกรรมเครือซีเมนต์ไทย ของบริษัท ระยองที่ดินอุตสาหกรรม จำกัด^{๒๖}

(๔) เขตอุตสาหกรรมของบริษัท สวนอุตสาหกรรมโรจนะ จำกัด (มหาชน)^{๒๗}

ทั้งนี้ ไม่รวมพื้นที่แหล่งน้ำที่อยู่ในบริเวณที่ ๑

๒.๒.๕ บริเวณที่ ๕

^{๑๗} ประกาศคณะกรรมการการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย เรื่อง การเปลี่ยนแปลงเขต นิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ ระยอง (ฉบับที่ ๑๑), ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๓๘ ตอนพิเศษ ๙๕ ง (๓ พฤษภาคม ๒๕๖๔) : ๑๐๑.

^{๑๘} ประกาศคณะกรรมการการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย เรื่อง การเปลี่ยนแปลงเขต เขตอุตสาหกรรมทั่วไป นิคมอุตสาหกรรมเหมราชอีสเทิร์นซีบอร์ด (ฉบับที่ ๔), ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๒๓ ตอนพิเศษ ๑๐๑ ง (๒๙ กันยายน ๒๕๔๙) : ๕๒-๕๓.

^{๑๙} ประกาศคณะกรรมการการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย เรื่อง การเปลี่ยนแปลงเขต นิคมอุตสาหกรรมดับบลิวเอชเอ อินดัสเตรียล เอสเตท ระยอง, ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๓๘ ตอนพิเศษ ๒๓๑ ง (๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๔) : ๑๕.

^{๒๐} ประกาศคณะกรรมการการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย เรื่อง การเปลี่ยนแปลงเขต เขตอุตสาหกรรมทั่วไป นิคมอุตสาหกรรมเหมราชระยอง ๓๖ จังหวัดระยอง, ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๓๒ ตอนพิเศษ ๕๗ ง (๑๓ มีนาคม ๒๕๕๘) : ๒๒.

^{๒๑} ประกาศคณะกรรมการการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย เรื่อง การเปลี่ยนแปลงเขต นิคมอุตสาหกรรมดับบลิวเอชเอ อีสเทิร์นซีบอร์ด ๔, ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๓๘ ตอนพิเศษ ๒๔๖ ง (๗ ตุลาคม ๒๕๖๔) : ๒๗.

^{๒๒} ประกาศคณะกรรมการการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย เรื่อง การจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมซีพีจีซี, ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๓๖ ตอนพิเศษ ๒๕๗ ง (๑๖ ตุลาคม ๒๕๖๒) : ๒๕.

^{๒๓} ประกาศคณะกรรมการการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย เรื่อง การจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมปิ่นทอง (โครงการ ๖) จังหวัดระยอง, ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๓๗ ตอนพิเศษ ๑๑๔ ง (๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๓) : ๓๓.

^{๒๔} ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๓๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ เรื่อง กำหนดท้องที่ภายในตำบลบางทราย และตำบลพลวงแดง อำเภอพลวงแดง จังหวัดระยอง เป็นเขตประกอบการอุตสาหกรรม, ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๑๑ ตอนพิเศษ ๑๘ ง (๒๙ มีนาคม ๒๕๓๓) : ๙.

^{๒๕} ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๓๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ เรื่อง กำหนดท้องที่ภายในตำบลพลวงแดง อำเภอพลวงแดง จังหวัดระยอง เป็นเขตประกอบการอุตสาหกรรม, ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๑๒ ตอนที่ ๓๓ ง (๒๕ เมษายน ๒๕๓๘) : ๗๕.

^{๒๖} ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๔๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ เรื่อง กำหนดท้องที่ภายในตำบลหนองละลอก อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง เป็นเขตประกอบการอุตสาหกรรม, ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๑๕ ตอนพิเศษ ๖๕ ง (๒๙ กรกฎาคม ๒๕๔๑) : ๑๑.

^{๒๗} ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๔๖) ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ เรื่อง กำหนดท้องที่ภายในตำบลหนองบัว อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง เป็นเขตประกอบการอุตสาหกรรม, ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๒๐ ตอนพิเศษ ๑๐๒ ง (๕ กันยายน ๒๕๔๖) : ๒.

พื้นที่บริเวณที่ ๕ เป็นพื้นที่ชุมชนเมือง ประกอบด้วยพื้นที่ ๒ ส่วน ได้แก่

๑. พื้นที่เขตเทศบาลตำบลบ้านปลวกแดงและเทศบาลตำบลจอมพลเจ้าพระยา

๒. พื้นที่ตำบลมะขามคู่ ตำบลนิคมพัฒนา ตำบลมาบข่า อำเภอนิคมพัฒนา และตำบลหนอง
ละลอก อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง

ทั้งนี้ ไม่รวมพื้นที่แหล่งน้ำ ลุ่มน้ำ และพื้นที่อุตสาหกรรม ที่อยู่ในบริเวณที่ ๑ ถึงบริเวณที่ ๔

๒.๒.๖ บริเวณที่ ๖

พื้นที่บริเวณที่ ๖ เป็นพื้นที่อื่น ๆ ในเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม จังหวัดระยอง ที่ไม่ได้อยู่ใน
พื้นที่บริเวณที่ ๑ ถึงบริเวณที่ ๕

บทที่ ๓

มาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม

กฎกระทรวงกำหนดให้พื้นที่ตำบลตาสีหิรี ตำบลหนองไร่ ตำบลมาบยางพร ตำบลปลวกแดง ตำบลละหาร ตำบลแม่น้ำคู้ อำเภอบลวกแดง ตำบลหนองบัว ตำบลหนองละลอก อำเภอบ้านค่าย และตำบลพนานิคม ตำบลมะขามคู่ ตำบลนิคมพัฒนา ตำบลมาบข่า อำเภอนิคมพัฒนา จังหวัดระยอง เป็นเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๕ กำหนดมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมไว้ ๒ อย่าง ได้แก่ มาตรการควบคุมอาคาร และมาตรการควบคุมการกระทำหรือการประกอบกิจการ โดยกำหนดมาตรการที่แตกต่างกันตามพื้นที่บริเวณต่าง ๆ ที่จำแนกไว้ ๖ บริเวณ

มาตรการควบคุมอาคารที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงนี้ จะเป็นการกำหนดชนิดหรือประเภทของอาคารที่ห้ามก่อสร้าง ดัดแปลง หรือเปลี่ยนการใช้อาคารใด ๆ ให้เป็นอาคารชนิดหรือประเภทที่กำหนดไว้ โดยอ้างอิงนิยามและหลักการตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร ดังนี้

“ก่อสร้าง” หมายความว่า สร้างอาคารขึ้นใหม่ทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็นการสร้างขึ้นแทนของเดิมหรือไม่^{๒๘}

“ดัดแปลง” หมายความว่า เปลี่ยนแปลง ต่อเติม เพิ่ม ลด หรือขยายซึ่งลักษณะขอบเขต แบบ รูปทรง สัดส่วน น้ำหนัก เนื้อที่ของโครงสร้างของอาคารหรือส่วนต่าง ๆ ของอาคารซึ่งได้ก่อสร้างไว้แล้วให้ผิดไปจากเดิม และมีใช้การซ่อมแซมหรือการดัดแปลงที่กำหนดในกฎกระทรวง^{๒๙} ทั้งนี้ การกระทำดังต่อไปนี้ ไม่ถือเป็นการดัดแปลงอาคาร^{๓๐}

(๑) การเปลี่ยนโครงสร้างของอาคารโดยใช้วัสดุขนาด จำนวน และชนิดเดียวกับของเดิม เว้นแต่การเปลี่ยนโครงสร้างของอาคารที่เป็นคอนกรีตเสริมเหล็ก คอนกรีตอัดแรง หรือเหล็กโครงสร้างรูปพรรณ

(๒) การเปลี่ยนส่วนต่าง ๆ ของอาคารที่ไม่เป็นโครงสร้างของอาคาร โดยใช้วัสดุชนิดเดียวกับของเดิม หรือวัสดุชนิดอื่นซึ่งไม่เป็นการเพิ่มน้ำหนักให้แก่โครงสร้างของอาคารเดิมส่วนหนึ่งส่วนใดเกินร้อยละสิบ

(๓) การเปลี่ยนแปลง การต่อเติม การเพิ่ม การลด หรือการขยายซึ่งลักษณะขอบเขต แบบ รูปทรง สัดส่วน น้ำหนัก เนื้อที่ของส่วนต่าง ๆ ของอาคารที่ไม่เป็นโครงสร้างของอาคาร ซึ่งไม่เป็นการเพิ่มน้ำหนักให้แก่โครงสร้างของอาคารเดิมส่วนหนึ่งส่วนใดเกินร้อยละสิบ

(๔) การลดหรือการขยายเนื้อที่ของพื้นชั้นหนึ่งชั้นใด ให้มีเนื้อที่น้อยลงหรือมากขึ้น รวมกันไม่เกินห้าตารางเมตร โดยไม่ลดหรือเพิ่มจำนวนเสาหรือคาน

(๕) การลดหรือการขยายเนื้อที่ของหลังคา ให้มีเนื้อที่มากขึ้นรวมกันไม่เกินห้าตารางเมตร โดยไม่ลดหรือเพิ่มจำนวนเสาหรือคาน

(๖) การติดตั้งแผงเซลล์แสงอาทิตย์ของระบบผลิตไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์บนหลังคาอาคารอยู่อาศัยที่มีขนาดพื้นที่ติดตั้งไม่เกิน ๑๖๐ ตารางเมตร และมีน้ำหนักรวมไม่เกิน ๒๐ กิโลกรัมต่อตารางเมตร

^{๒๘} พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒, มาตรา ๔, ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๙๖ ตอนที่ ๘๐ (๑๔ พฤษภาคม ๒๕๒๒) : ๔.

^{๒๙} เรื่องเดียวกัน

^{๓๐} กฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๒๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒, ข้อ ๑, ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๐๒ ตอนที่ ๑๓๔ (๒๖ กันยายน ๒๕๒๘) : ๑๕.

โดยต้องมีผลการตรวจสอบความมั่นคงแข็งแรงที่กระทำ และรับรองโดยวิศวกรโยธาตามกฎหมายว่าด้วย วิศวกรว่าสามารถติดตั้งได้อย่างปลอดภัย และแจ้งให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นทราบก่อนดำเนินการ

“เปลี่ยนการใช้อาคาร” หมายถึง การเปลี่ยนการเข้าไปใช้ประโยชน์ภายในอาคารจากเดิมที่ได้รับ อนุญาต^{๓๑} เช่น เปลี่ยนจากบ้านพักอาศัยเป็นโรงแรม เปลี่ยนจากโรงแรมเป็นอาคารชุด

ในส่วนของการควบคุมการกระทำหรือการประกอบกิจการ จะเป็นการกำหนดการกระทำ หรือกิจการที่ห้ามมิให้กระทำในพื้นที่บริเวณต่าง ๆ เนื่องจากการกระทำหรือกิจการที่อาจเป็นอันตราย หรือก่อให้เกิดผลกระทบต่อแหล่งน้ำ สิ่งแวดล้อม หรือระบบนิเวศน์ของพื้นที่

ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความสะดวกต่อการบังคับใช้ จะอธิบายมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมจำแนกตาม บริเวณต่าง ๆ ทั้ง ๖ บริเวณ

๓.๑ บริเวณที่ ๑

พื้นที่บริเวณที่ ๑ ได้แก่ พื้นที่อ่างเก็บน้ำและพื้นที่ในบริเวณแนวขนานระยะ ๑๐๐ เมตร กับพื้นที่ อ่างเก็บน้ำของอ่างเก็บน้ำคลองใหญ่ อ่างเก็บน้ำหนองปลาไหล และอ่างเก็บน้ำดอกกราย รวมทั้งพื้นที่ลำน้ำ และพื้นที่ในบริเวณแนวขนานระยะ ๒๐ เมตรกับแนวริมฝั่งตามสภาพธรรมชาติของลำน้ำ มีมาตรการ คุ้มครองสิ่งแวดล้อมทั้งมาตรการควบคุมอาคารและมาตรการควบคุมการกระทำหรือการประกอบกิจการ ตามข้อ ๕ ข้อ ๙ และ ข้อ ๑๑ ของกฎกระทรวงนี้

๓.๑.๑ มาตรการควบคุมอาคาร

ในพื้นที่บริเวณที่ ๑ ห้ามก่อสร้าง ดัดแปลง หรือเปลี่ยนการใช้อาคารใด ๆ ให้เป็นอาคาร ดังต่อไปนี้

๑. โรงงานทุกประเภทและทุกชนิดตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน เว้นแต่สถานีสูบน้ำหรือโรงสูบน้ำ

“โรงงาน” หมายความว่า อาคาร สถานที่ หรือยานพาหนะที่ใช้เครื่องจักรมีกำลังรวมตั้งแต่ห้าสิบล แรงม้าหรือกำลังเทียบเท่าตั้งแต่ห้าสิบลแรงม้าขึ้นไป หรือใช้คนงานตั้งแต่ห้าสิบคนขึ้นไปโดยใช้เครื่องจักร หรือไม่ก็ตามเพื่อประกอบกิจการโรงงาน ทั้งนี้ ตามประเภทหรือชนิดของโรงงานที่กำหนดในกฎกระทรวง^{๓๒} ยกเว้นสถานีสูบน้ำหรือโรงสูบน้ำ ให้กระทำได้เพื่อประโยชน์ในการใช้น้ำในพื้นที่

๒. โรงแรมตามกฎหมายว่าด้วยโรงแรม

“โรงแรม” หมายความว่า สถานที่พักที่จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ในทางธุรกิจเพื่อให้บริการ ที่พักชั่วคราวสำหรับคนเดินทางหรือบุคคลอื่นใดโดยมีค่าตอบแทน ทั้งนี้ ไม่รวมถึง

(๑) สถานที่พักที่จัดตั้งขึ้นเพื่อให้บริการที่พักชั่วคราวซึ่งดำเนินการโดยส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ หรือเพื่อการกุศล หรือการศึกษา ทั้งนี้ โดยมีใช่เป็นการหา ผลกำไรหรือรายได้มาแบ่งปันกัน

(๒) สถานที่พักที่จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้บริการที่พักอาศัยโดยคิดค่าบริการเป็น รายเดือนขึ้นไปเท่านั้น

^{๓๑} กรมโยธาธิการและผังเมือง, “คู่มือการปฏิบัติตามกฎหมายควบคุมอาคาร,” ม.ป.ป.,

http://subsites.dpt.go.th/edocument/images/pdf/doc_work/๖๒/lawcontrol.pdf

^{๓๒} พระราชบัญญัติโรงงาน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒, มาตรา ๔, ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๓๖ ตอนที่ ๕๖ ก (๓๐ เมษายน ๒๕๖๒) : ๒๑๔.

(๓) สถานที่พักอื่นใดตามที่กำหนดในกฎกระทรวง^{๓๓} ซึ่งหมายถึง สถานที่พักที่มีจำนวนห้องพักในอาคารเดียวกันหรือหลายอาคารรวมกันไม่เกินสี่ห้องและมีจำนวนผู้พักรวมกันทั้งหมดไม่เกินยี่สิบคน ซึ่งจัดตั้งขึ้นเพื่อให้บริการที่พักชั่วคราวสำหรับคนเดินทางหรือบุคคลอื่นใดโดยมีค่าตอบแทน อันมีลักษณะเป็นการประกอบกิจการเพื่อหารายได้เสริมและได้แจ้งให้นายทะเบียนทราบตามแบบที่รัฐมนตรีกำหนด^{๓๔}

อย่างไรก็ตาม สถานที่พักตาม (๑) และ (๒) ข้างต้น หากเป็นอาคารอยู่อาศัยรวมตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร ก็ไม่สามารถก่อสร้าง ดัดแปลง หรือเปลี่ยนการใช้อาคารใด ๆ เป็นอาคารอยู่อาศัยรวมได้ และสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรมตาม (๓) จะสามารถดำเนินการได้เฉพาะในพื้นที่ซึ่งอยู่ห่างจากแนวเขตพื้นที่อ่างเก็บน้ำมากกว่า ๒๐ เมตร เท่านั้น อันจะได้กล่าวในข้อต่อไป

๓. สถานที่พักเพื่อให้บริการชั่วคราวสำหรับคนเดินทางหรือบุคคลอื่นโดยมีค่าตอบแทนซึ่งไม่ใช่โรงแรมตามกฎหมายว่าด้วยโรงแรม เว้นแต่เป็นการดำเนินการในพื้นที่ซึ่งอยู่ห่างจากแนวเขตพื้นที่อ่างเก็บน้ำมากกว่า ๒๐ เมตร

สถานที่พักตามข้อนี้ คือ สถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรม^{๓๕} ตามที่ได้กล่าวมาข้างต้น ซึ่งเป็นสถานที่พักขนาดเล็ก เช่น โฮมสเตย์ ให้ดำเนินการได้ในพื้นที่ซึ่งอยู่ห่างจากแนวเขตพื้นที่อ่างเก็บน้ำมากกว่า ๒๐ เมตร หมายความว่า แนวอาคารที่จะดำเนินการก่อสร้าง ดัดแปลง หรือเปลี่ยนการใช้อาคารเป็นสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรมนี้ได้ต้องอยู่ห่างจากพื้นที่อ่างเก็บน้ำมากกว่า ๒๐ เมตร

๔. อาคารอยู่อาศัยรวมตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร

“อาคารอยู่อาศัยรวม” หมายความว่า อาคารหรือส่วนใดส่วนหนึ่งของอาคารที่ใช้เป็นที่อยู่อาศัยสำหรับหลายครอบครัว โดยแบ่งออกเป็นหน่วยแยกจากกันสำหรับแต่ละครอบครัว^{๓๖} เช่น แฟลต อะพาร์ตเมนต์

๕. อาคารชุดตามกฎหมายว่าด้วยอาคารชุด

“อาคารชุด” หมายความว่า อาคารที่บุคคลสามารถแยกการถือกรรมสิทธิ์ออกได้เป็นส่วน ๆ โดยแต่ละส่วนประกอบด้วยกรรมสิทธิ์ในทรัพย์ส่วนบุคคลและกรรมสิทธิ์ร่วมในทรัพย์ส่วนกลาง^{๓๗} หรือที่เรียกกันว่า คอนโดมิเนียม

๖. โรงพยาบาลหรือสถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล

“สถานพยาบาล” หมายความว่า สถานที่รวมตลอดถึงยานพาหนะซึ่งจัดไว้เพื่อการประกอบโรคศิลปะตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะ การประกอบวิชาชีพเวชกรรมตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพเวชกรรม การประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ การประกอบวิชาชีพทันตกรรมตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพทันตกรรม การประกอบวิชาชีพกายภาพบำบัดตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพกายภาพบำบัด การประกอบวิชาชีพเทคนิคการแพทย์ตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพเทคนิคการแพทย์ การประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพการแพทย์แผนไทย หรือการประกอบวิชาชีพทางการแพทย์และสาธารณสุขอื่นตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น ทั้งนี้ โดยกระทำเป็นปกติธุระไม่ว่าจะได้รับประโยชน์ตอบแทนหรือไม่^{๓๘}

^{๓๓} พระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. ๒๕๔๗, มาตรา ๔, ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๒๑ ตอนพิเศษ ๗๐ ก (๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๔๗) : ๑๓.

^{๓๔} กฎกระทรวงกำหนดประเภทและหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจโรงแรม พ.ศ. ๒๕๕๑, ข้อ ๑, ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๒๕ ตอนที่ ๗๐ ก (๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๒) : ๗.

^{๓๕} เรื่องเดียวกัน

^{๓๖} กฎกระทรวง ฉบับที่ ๕๕ (พ.ศ. ๒๕๔๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒, ข้อ ๑, ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๑๗ ตอนที่ ๗๕ ก (๗ สิงหาคม ๒๕๔๓) : ๑๖.

^{๓๗} พระราชบัญญัติอาคารชุด พ.ศ. ๒๕๒๒, มาตรา ๔, ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๙๖ ตอนที่ ๖๗ (๓๐ เมษายน ๒๕๒๒) : ๓๐.

^{๓๘} พระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ. ๒๕๔๑, มาตรา ๔, ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๑๕ ตอนที่ ๑๕ ก (๒๔ มีนาคม ๒๕๔๑) : ๓๒-๓๓.

๗. โรงเรือนหรืออาคารที่ใช้เลี้ยงสัตว์เพื่อการค้าหรือเพื่อการท่องเที่ยว ที่อาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพหรืออาจก่อเหตุรำคาญตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข เว้นแต่เป็นการดำเนินการของหน่วยงานของรัฐ เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาหรือการศึกษาวิจัย โดยต้องมีบ่อกรองและบ่อบำบัดมูลสัตว์ และน้ำเสีย ตลอดจนต้องมีมาตรการควบคุมการปล่อยทิ้งของเสียให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กฎหมายกำหนด

หากเป็นโรงเรือนหรืออาคารที่ใช้เลี้ยงสัตว์เพื่อวัตถุประสงค์อื่น เช่น เพื่อใช้ในครัวเรือน จะไม่ต้องห้ามตามข้อนี้ แต่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง และควรมีการควบคุมมลพิษที่อาจเกิดขึ้นจากการประกอบกิจการดังกล่าวด้วย

๓.๑.๒ มาตรการควบคุมการกระทำหรือการประกอบกิจการ

ในพื้นที่บริเวณที่ ๑ ห้ามกระทำการหรือประกอบกิจการ ดังต่อไปนี้

๑. การทิ้งกากอุตสาหกรรมหรือกำจัดมูลฝอยรวม

กากอุตสาหกรรม หมายความว่า สิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้วตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน ได้แก่ สิ่งของที่ไม่ใช้แล้วหรือของเสียทั้งหมดที่เกิดขึ้นจากการประกอบกิจการโรงงาน รวมถึงของเสียจากวัตถุดิบของเสียที่เกิดขึ้นในกระบวนการผลิต ของเสียที่เป็นผลิตภัณฑ์เสื่อมคุณภาพ และน้ำทิ้งที่มีองค์ประกอบหรือมีคุณลักษณะที่เป็นอันตราย^{๓๙} ดังตัวอย่างตามภาพที่ ๑

“มูลฝอย” หมายความว่า เศษกระดาษ เศษผ้า เศษอาหาร เศษสินค้า เศษวัตถุ วัสดุพลาสติก ภาชนะที่ใส่อาหาร ถัง มูลสัตว์ ซากสัตว์ หรือสิ่งอื่นใดที่เก็บกวาดจากถนน ตลาด ที่เลี้ยงสัตว์ หรือที่อื่น และหมายความรวมถึงมูลฝอยติดเชื้อ มูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน^{๔๐}

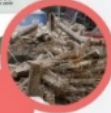
^{๓๙} ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง การกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว พ.ศ. ๒๕๔๘, ข้อ ๓, ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๒๓ ตอนที่ ๑๑ ง (๒๕ มกราคม ๒๕๔๙) : ๑๔.

^{๔๐} พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕, มาตรา ๔, ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๐๙ ตอนที่ ๓๘ (๕ เมษายน ๒๕๓๕) : ๒๘.

กากของเสียอุตสาหกรรม

กากของเสียอุตสาหกรรม หมายถึงของเสียหรือสิ่งที่ไม่ใช้แล้วที่เกิดจากการประกอบกิจการโรงงาน ตั้งแต่กระบวนการรับวัตถุดิบ การผลิต การตรวจสอบคุณภาพ การบำบัดมลพิษ การซ่อมบำรุงเครื่องจักรหรืออุปกรณ์ ไปจนถึงการรื้อถอนหรือก่อสร้างอาคารภายในบริเวณโรงงาน รวมทั้งกากตะกอน หรือสิ่งตกค้างจากสิ่งเหล่านั้น ทั้งนี้รวมถึงของเสียอันตรายที่เกิดจากอาคารสำนักงานและที่พักคนงานที่อยู่ภายในบริเวณโรงงาน

กระบวนการ	ตัวอย่าง
รับวัตถุดิบ	 บรรจุภัณฑ์ ภาชนะปนเปื้อน
การผลิต	 ผลิตภัณฑ์เสื่อมคุณภาพ, เศษวัตถุดิบ
ตรวจสอบคุณภาพ	 สารเคมีใช้แล้วจากห้องปฏิบัติการ
การบำบัดมลพิษ	 กากตะกอน เถ้า/ฝุ่นกรองเขม่า ดุงกรอง
การซ่อมบำรุง	 แบตเตอรี่รถยนต์ ชิ้นส่วนอุปกรณ์เครื่องจักร
การรื้อถอนอาคาร	 คอนกรีต เศษโลหะ
สำนักงาน/ที่พักคนงาน	 หลอดฟลูออเรสเซนต์ ซากอุปกรณ์เครื่องใช้ไฟฟ้า

สามารถค้นหาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับข้อมูลกากอุตสาหกรรม ผู้รับดำเนินการจัดการ และการปฏิบัติตามกฎหมาย ได้ที่ www.diw.go.th/iwmb

ติดตามข้อมูลข่าวสารได้ที่

diwindustrial

www.diw.go.th

Ins.02 202 3967,4014

ภาพที่ ๑ ความหมายของกากของเสียอุตสาหกรรม

ที่มา : www.diw.go.th

๒. การจัดสรรที่ดินทุกประเภท

“การจัดสรรที่ดิน” หมายความว่า การจำหน่ายที่ดินที่ได้แบ่งเป็นแปลงย่อยรวมกันตั้งแต่สิบแปลงขึ้นไป ไม่ว่าจะเป็นการแบ่งจากที่ดินแปลงเดียวหรือแบ่งจากที่ดินหลายแปลงที่มีพื้นที่ติดต่อกันโดยได้รับทรัพย์สินหรือประโยชน์เป็นค่าตอบแทน และให้หมายความรวมถึงการดำเนินการดังกล่าวที่ได้มีการแบ่งที่ดินเป็นแปลงย่อยไว้ไม่ถึงสิบแปลงและต่อมาได้แบ่งที่ดินแปลงเดิมเพิ่มเติมภายในสามปีเมื่อรวมกันแล้วมีจำนวนตั้งแต่สิบแปลงขึ้นไปด้วย^{๔๑}

๓. การทำสนามกอล์ฟ

๔. การขุด ตัก หรือขุด กรวด ดิน หินผุ ทราย หรือลูกรังเพื่อการค้า

หากเป็นการขุด ตัก หรือขุด กรวด ดิน หินผุ ทราย หรือลูกรัง เพื่อการอื่นที่ไม่ใช่เพื่อการซื้อขายสินค้าหรือบริการ เช่น เพื่อใช้สอยส่วนตัว จะไม่ต้องห้ามตามข้อนี้ แต่ยังคงอยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการขุดดินและถมดิน และกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๕. การเพาะพันธุ์กล้าไม้เพื่อการค้า เว้นแต่มีระยะห่างจากพื้นที่อ่างเก็บน้ำไม่น้อยกว่า ๒๐ เมตร

หากเป็นการเพาะพันธุ์กล้าไม้เพื่อจุดประสงค์อื่นนอกจากการค้า หรือการเพาะพันธุ์กล้าไม้เพื่อการค้าที่อยู่ห่างจากพื้นที่อ่างเก็บน้ำตั้งแต่ ๒๐ เมตรขึ้นไป จะไม่ต้องห้ามตามข้อนี้

๖. การถม ปรับพื้นที่ หรือปิดกั้น ซึ่งทำให้แหล่งน้ำสาธารณะต้นเขิน หรือเปลี่ยนทิศทาง หรือทำให้น้ำในแหล่งน้ำนั้นไม่อาจไหลไปได้ตามปกติ เว้นแต่เป็นการดำเนินการของหน่วยงานของรัฐ เพื่อการฟื้นฟูและรักษาสภาพธรรมชาติของชายตลิ่ง การสาธารณประโยชน์ หรือการป้องกันด้านสาธารณสุข ทั้งนี้ ต้องมีปริมาณการระบายน้ำไม่น้อยกว่าเดิม

มาตรการนี้ให้ความสำคัญกับผลที่เกิดขึ้นจากการถม ปรับพื้นที่ หรือปิดกั้น ไม่ว่าจะกระทำการถม ปรับพื้นที่ หรือปิดกั้น แหล่งน้ำสาธารณะโดยตรง หรือกระทำในพื้นที่บริเวณใกล้เคียง หรือในที่ดินที่มีเอกสารสิทธิ์ หากการถม ปรับพื้นที่ หรือปิดกั้นนั้น ส่งผลให้แหล่งน้ำสาธารณะต้นเขิน หรือเปลี่ยนทิศทาง หรือทำให้น้ำในแหล่งน้ำนั้นไม่อาจไหลไปได้ตามปกติ ก็ถือเป็นการกระทำความผิดตามมาตราข้อนี้

หน่วยงานของรัฐสามารถกระทำการถม ปรับพื้นที่ หรือปิดกั้น ซึ่งทำให้แหล่งน้ำสาธารณะต้นเขิน หรือเปลี่ยนทิศทาง หรือทำให้น้ำในแหล่งน้ำนั้นไม่อาจไหลไปได้ตามปกติ ได้เฉพาะในกรณีที่กระทำเพื่อฟื้นฟูและรักษาสภาพธรรมชาติของชายตลิ่ง การสาธารณประโยชน์ หรือการป้องกันด้านสาธารณสุขเท่านั้น โดยการกระทำดังกล่าวต้องไม่ทำให้ปริมาณการระบายน้ำน้อยกว่าเดิม

๗. การปล่อยน้ำทิ้งลงสู่แหล่งน้ำ เว้นแต่เป็นกรณีที่ได้ผ่านการบำบัดตามมาตรฐานที่กฎหมายกำหนดแล้ว

น้ำทิ้งที่จะปล่อยลงสู่แหล่งน้ำได้ต้องผ่านการบำบัดตามมาตรฐานที่กฎหมายกำหนด เช่น ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากแหล่งกำเนิดมลพิษต่าง ๆ และต้องปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบ หลักเกณฑ์ วิธีการตามที่กฎหมายกำหนด เช่น ระเบียบกรมเจ้าท่า ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้เททิ้งหรือระบายน้ำทิ้งสู่ลำน้ำสาธารณะ พ.ศ. ๒๕๕๗

^{๔๑} พระราชบัญญัติการจัดสรรที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๓, มาตรา ๔, ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๑๗ ตอนที่ ๔๕ ก (๒๓ พฤษภาคม ๒๕๔๓) : ๒.

๓.๒ บริเวณที่ ๒

พื้นที่บริเวณที่ ๒ ได้แก่ พื้นที่ในเขตพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ ในท้องที่ตำบลหนองไร่ อำเภอบลวกแดง ตำบลหนองบัว อำเภอบ้านค่าย และตำบลมะขามคู่ อำเภอนิคมน้ำจืด จังหวัดระยอง มีมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมทั้งมาตรการควบคุมอาคารและมาตรการควบคุมการกระทำหรือการประกอบกิจการ ตามข้อ ๖ ของกฎกระทรวงนี้

ในพื้นที่บริเวณที่ ๒ ห้ามก่อสร้าง ดัดแปลง หรือเปลี่ยนการใช้อาคารใด ๆ หรือกระทำการหรือประกอบกิจการใด ๆ เว้นแต่เป็นการดำเนินการของหน่วยงานของรัฐเพื่อรักษาไว้ซึ่งพื้นที่ป่าต้นน้ำลำธาร

เนื่องจากบริเวณที่ ๒ เป็นพื้นที่ต้นน้ำลำธารที่มีความอุดมสมบูรณ์ จึงห้ามดำเนินการทุกประเภทในพื้นที่นี้ เพื่อสงวนและอนุรักษ์พื้นที่ไว้ ยกเว้นในกรณีจำเป็นในการรักษาพื้นที่ป่าต้นน้ำลำธารไว้ หน่วยงานของรัฐดำเนินการที่จำเป็นและเหมาะสม เพื่อรักษาไว้ซึ่งพื้นที่ป่าต้นน้ำลำธารเท่านั้น

๓.๓ บริเวณที่ ๓

พื้นที่บริเวณที่ ๓ ได้แก่ พื้นที่ในเขตพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๒ ในท้องที่ตำบลหนองไร่ ตำบลบายางพร อำเภอบลวกแดง ตำบลหนองบัว ตำบลหนองละลอก อำเภอบ้านค่าย และตำบลมะขามคู่ อำเภอนิคมน้ำจืด จังหวัดระยอง และพื้นที่ภายในแนวเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ในท้องที่ตำบลตาสิทธิ์ ตำบลหนองไร่ ตำบลปลวกแดง ตำบลละหาร อำเภอบลวกแดง และตำบลหนองบัว อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง เว้นแต่พื้นที่บริเวณที่ ๑ มีมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมทั้งมาตรการควบคุมอาคารและมาตรการควบคุมการกระทำหรือการประกอบกิจการ ตามข้อ ๗ ข้อ ๑๐ และ ข้อ ๑๑ ของกฎกระทรวงนี้

๓.๓.๑ มาตรการควบคุมอาคาร

ในพื้นที่บริเวณที่ ๓ ห้ามก่อสร้าง ดัดแปลง หรือเปลี่ยนการใช้อาคารใด ๆ ให้เป็นโรงงานทุกประเภทหรือทุกชนิดตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน

“โรงงาน” หมายความว่า อาคาร สถานที่ หรือยานพาหนะที่ใช้เครื่องจักรมีกำลังรวมตั้งแต่ห้าสิบรวมม้าหรือกำลังเทียบเท่าตั้งแต่ห้าสิบรวมม้าขึ้นไป หรือใช้คนงานตั้งแต่ห้าสิบคนขึ้นไปโดยใช้เครื่องจักรหรือไม่ก็ตามเพื่อประกอบกิจการโรงงาน ทั้งนี้ ตามประเภทหรือชนิดของโรงงานที่กำหนดในกฎกระทรวง^{๔๒}

๓.๓.๒ มาตรการควบคุมการกระทำหรือการประกอบกิจการ

ในพื้นที่บริเวณที่ ๓ ห้ามกระทำการหรือประกอบกิจการ ดังต่อไปนี้

๑. การจัดสรรที่ดินทุกประเภท

“การจัดสรรที่ดิน” หมายความว่า การจำหน่ายที่ดินที่ได้แบ่งเป็นแปลงย่อยรวมกันตั้งแต่สิบแปลงขึ้นไป ไม่ว่าจะเป็นการแบ่งจากที่ดินแปลงเดียวหรือแบ่งจากที่ดินหลายแปลงที่มีพื้นที่ติดต่อกันโดยได้รับทรัพย์สินหรือประโยชน์เป็นค่าตอบแทน และให้หมายความรวมถึงการดำเนินการดังกล่าวที่ได้มีการแบ่งที่ดินเป็นแปลงย่อยไว้ไม่ถึงสิบแปลงและต่อมาได้แบ่งที่ดินแปลงเดิมเพิ่มเติมภายในสามปีเมื่อรวมกันแล้วมีจำนวนตั้งแต่สิบแปลงขึ้นไปด้วย^{๔๓}

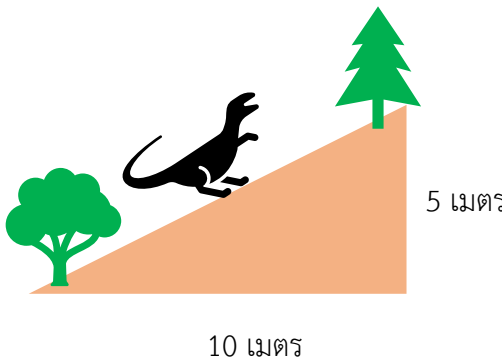
^{๔๒} พระราชบัญญัติโรงงาน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒, มาตรา ๔, ๒๑๔.

^{๔๓} พระราชบัญญัติการจัดสรรที่ดิน พ.ศ. ๒๕๕๓, มาตรา ๔, ๒.

๒. การทำสนามกอล์ฟ

๓. การสร้างสนามบินพาณิชย์

๔. การขุด ตัก หรือดูด กรวด ดิน หินผุ หินทราย หรือลูกรัง ในบริเวณที่มีความลาดชันเกินกว่าร้อยละ ๓๕ ในบริเวณที่มีความลาดชันเกินกว่าร้อยละ ๓๕ ห้ามขุด ตัก หรือดูด กรวด ดิน หินผุ หินทราย หรือลูกรังโดยเด็ดขาดไม่ว่าการกระทำนั้นจะมีวัตถุประสงค์อย่างไร โดยมีสูตรการคำนวณร้อยละความลาดชันพร้อมตัวอย่าง ดังนี้

$$\text{ร้อยละความชัน} = \frac{\text{ระยะทางแนวตั้ง}}{\text{ระยะทางแนวราบ}} \times 100$$

จากภาพตัวอย่าง หาร้อยละความชันได้เท่ากับ

$$\text{ร้อยละความชัน} = \frac{5}{10} \times 100 = 50$$

หากเป็นการขุด ตัก หรือดูด กรวด ดิน หินผุ หินทราย หรือลูกรัง ในพื้นที่อื่น จะไม่ต้องห้ามตามข้อนี้ แต่ยังคงอยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการขุดดินและถมดิน และกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๕. การถม ปรับพื้นที่ หรือปิดกั้น ซึ่งทำให้แหล่งน้ำสาธารณะตื้นเขิน หรือเปลี่ยนทิศทาง หรือทำให้น้ำในแหล่งน้ำนั้นไม่อาจไหลไปได้ตามปกติ เว้นแต่เป็นการดำเนินการของหน่วยงานของรัฐ เพื่อการฟื้นฟูและรักษาสภาพธรรมชาติของชายตลิ่ง การสาธารณประโยชน์ หรือการป้องกันด้านสาธารณสุข ทั้งนี้ ต้องมีปริมาณการระบายน้ำไม่น้อยกว่าเดิม

มาตรการนี้ให้ความสำคัญกับผลที่เกิดขึ้นจากการถม ปรับพื้นที่ หรือปิดกั้น ไม่ว่าจะกระทำการถม ปรับพื้นที่ หรือปิดกั้น แหล่งน้ำสาธารณะโดยตรง หรือกระทำในพื้นที่บริเวณใกล้เคียง หรือในที่ดินที่มีเอกสารสิทธิ์ หากการถม ปรับพื้นที่ หรือปิดกั้นนั้น ส่งผลให้แหล่งน้ำสาธารณะตื้นเขิน หรือเปลี่ยนทิศทาง หรือทำให้น้ำในแหล่งน้ำนั้นไม่อาจไหลไปได้ตามปกติ ก็ถือเป็นการกระทำความผิดตามมาตรการข้อนี้

หน่วยงานของรัฐสามารถระทำการถม ปรับพื้นที่ หรือปิดกั้น ซึ่งทำให้แหล่งน้ำสาธารณะตื้นเขิน หรือเปลี่ยนทิศทาง หรือทำให้น้ำในแหล่งน้ำนั้นไม่อาจไหลไปได้ตามปกติ ได้เฉพาะในกรณีที่กระทำเพื่อฟื้นฟูและรักษาสภาพธรรมชาติของชายตลิ่ง การสาธารณประโยชน์ หรือการป้องกันด้านสาธารณสุขเท่านั้น โดยการกระทำดังกล่าวต้องไม่ทำให้ปริมาณการระบายน้ำน้อยกว่าเดิม

๖. การปล่อยน้ำทิ้งลงสู่แหล่งน้ำ เว้นแต่เป็นกรณีที่ได้ผ่านการบำบัดตามมาตรฐานที่กฎหมายกำหนดแล้ว

น้ำทิ้งที่จะปล่อยลงสู่แหล่งน้ำได้ต้องผ่านการบำบัดตามมาตรฐานที่กฎหมายกำหนด เช่น ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากแหล่งกำเนิดมลพิษต่าง ๆ และต้องปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบ หลักเกณฑ์ วิธีการตามที่กฎหมายกำหนด เช่น ระเบียบกรมเจ้าท่า ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้เททิ้งหรือระบายน้ำทิ้งลงสู่ลำน้ำสาธารณะ พ.ศ. ๒๕๕๗

๓.๔ บริเวณที่ ๔

บริเวณที่ ๔ ได้แก่ เขตนิคมอุตสาหกรรมตามกฎหมายว่าด้วยการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยและเขตประกอบการอุตสาหกรรมตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน เว้นแต่พื้นที่บริเวณที่ ๑ มีเพียงมาตรการควบคุมการกระทำหรือการประกอบกิจการ ตามข้อ ๑๑ ของกฎกระทรวงนี้

ในพื้นที่บริเวณที่ ๔ ห้ามกระทำการหรือประกอบกิจการ ดังต่อไปนี้

๑. การถม ปรับพื้นที่ หรือปิดกั้น ซึ่งทำให้แหล่งน้ำสาธารณะตื้นเขิน หรือเปลี่ยนทิศทาง หรือทำให้น้ำในแหล่งน้ำนั้นไม่อาจไหลไปได้ตามปกติ เว้นแต่เป็นการดำเนินการของหน่วยงานของรัฐ เพื่อการฟื้นฟูและรักษาภาพธรรมชาติของชายตลิ่ง การสาธารณประโยชน์ หรือการป้องกันด้านสาธารณสุข ทั้งนี้ ต้องมีปริมาณการระบายน้ำไม่น้อยกว่าเดิม

มาตรการนี้ให้ความสำคัญกับผลที่เกิดขึ้นจากการถม ปรับพื้นที่ หรือปิดกั้น ไม่ว่าจะกระทำการถม ปรับพื้นที่ หรือปิดกั้น แหล่งน้ำสาธารณะโดยตรง หรือกระทำในพื้นที่บริเวณใกล้เคียง หรือในที่ดินที่มีเอกสารสิทธิ์ หากการถม ปรับพื้นที่ หรือปิดกั้นนั้น ส่งผลให้แหล่งน้ำสาธารณะตื้นเขิน หรือเปลี่ยนทิศทาง หรือทำให้น้ำในแหล่งน้ำนั้นไม่อาจไหลไปได้ตามปกติ ก็ถือเป็นการกระทำความผิดตามมาตราข้อนี้

หน่วยงานของรัฐสามารถกระทำการถม ปรับพื้นที่ หรือปิดกั้น ซึ่งทำให้แหล่งน้ำสาธารณะตื้นเขิน หรือเปลี่ยนทิศทาง หรือทำให้น้ำในแหล่งน้ำนั้นไม่อาจไหลไปได้ตามปกติ ได้เฉพาะในกรณีที่กระทำเพื่อฟื้นฟูและรักษาภาพธรรมชาติของชายตลิ่ง การสาธารณประโยชน์ หรือการป้องกันด้านสาธารณสุขเท่านั้น โดยการกระทำดังกล่าวต้องไม่ทำให้ปริมาณการระบายน้ำน้อยกว่าเดิม

๒. การปล่อยน้ำทิ้งลงสู่แหล่งน้ำ เว้นแต่เป็นกรณีที่ได้ผ่านการบำบัดตามมาตรฐานที่กฎหมายกำหนดแล้ว

น้ำทิ้งที่จะปล่อยลงสู่แหล่งน้ำได้ต้องผ่านการบำบัดตามมาตรฐานที่กฎหมายกำหนด เช่น ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากแหล่งกำเนิดมลพิษต่าง ๆ และต้องปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบ หลักเกณฑ์ วิธีการตามที่กฎหมายกำหนด เช่น ระเบียบกรมเจ้าท่า ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้เททิ้งหรือระบายน้ำทิ้งลงสู่ลำน้ำสาธารณะ พ.ศ. ๒๕๕๗

๓.๕ บริเวณที่ ๕

บริเวณที่ ๕ ได้แก่ พื้นที่เขตเทศบาลตำบลบ้านปลวกแดงและเทศบาลตำบลจอมพลเจ้าพระยา และพื้นที่ตำบลมะขามคู่ ตำบลนิคมพัฒนา อำเภอนิคมพัฒนา ตำบลมาบข่า และตำบลหนองละลอก อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง เว้นแต่พื้นที่บริเวณที่ ๑ ถึงบริเวณที่ ๔ มีมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมทั้งมาตรการควบคุมอาคารและมาตรการควบคุมการกระทำหรือการประกอบกิจการ ตามข้อ ๘ และ ข้อ ๑๑ ของกฎกระทรวงนี้

๓.๕.๑ มาตรการควบคุมอาคาร

ในพื้นที่บริเวณที่ ๕ ห้ามก่อสร้างเตาเผามูลฝอยที่เป็นวัตถุอันตรายตามกฎหมายว่าด้วยวัตถุอันตราย เตาเผามูลฝอยที่เป็นสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้วตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน หรือเตาเผามูลฝอยชุมชนที่ใช้เป็นเชื้อเพลิงของโรงไฟฟ้าพลังความร้อนที่กำลังการผลิตตั้งแต่ ๑๐ เมกะวัตต์ขึ้นไป เว้นแต่เป็นการก่อสร้างเตาเผามูลฝอยตามโครงการที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

ในพื้นที่บริเวณที่ ๕ นี้ ห้ามก่อสร้างเตาเผาขยะมูลฝอย ๓ ประเภท ได้แก่

๑. เตาเผามูลฝอยที่เป็นวัตถุดิบอันตรายตามกฎหมายว่าด้วยวัตถุดิบอันตราย ซึ่ง “วัตถุดิบอันตราย” หมายความว่า วัตถุดิบต่อไปนี้

(๑) วัตถุระเบิดได้

(๒) วัตถุไวไฟ

(๓) วัตถุออกซิไดซ์และวัตถุเปอร์ออกไซด์

(๔) วัตถุมีพิษ

(๕) วัตถุที่ทำให้เกิดโรค

(๖) วัตถุกัมมันตรังสี

(๗) วัตถุที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางพันธุกรรม

(๘) วัตถุกัดกร่อน

(๙) วัตถุที่ก่อให้เกิดการระคายเคือง

(๑๐) วัตถุอย่างอื่น ไม่ว่าจะเป็นเคมีภัณฑ์หรือสิ่งอื่นใด ที่อาจทำให้เกิดอันตรายแก่บุคคล สัตว์ พืช ทรัพย์สิน หรือสิ่งแวดล้อม^{๔๔}

๒. เตาเผามูลฝอยที่เป็นสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้วตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน ซึ่ง “สิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว” หมายความว่า สิ่งของที่ไม่ใช้แล้วหรือของเสียทั้งหมดที่เกิดขึ้นจากการประกอบกิจการโรงงาน รวมถึงของเสียจากวัตถุดิบ ของเสียที่เกิดขึ้นในกระบวนการผลิต ของเสียที่เป็นผลิตภัณฑ์เสื่อมคุณภาพ และน้ำทิ้งที่มีองค์ประกอบหรือมีคุณลักษณะที่เป็นอันตราย^{๔๕}

๓. เตาเผามูลฝอยชุมชนที่ใช้เป็นเชื้อเพลิงของโรงไฟฟ้าพลังความร้อนที่มีกำลังการผลิตตั้งแต่ ๑๐ เมกะวัตต์ขึ้นไป ซึ่ง “มูลฝอย” หมายความว่า เศษกระดาษ เศษผ้า เศษอาหาร เศษสินค้า เศษวัตถุ ถุงพลาสติก ภาชนะที่ใส่อาหาร เศษสัตว์ ซากสัตว์ หรือสิ่งอื่นใดที่เก็บกวาดจากถนน ตลาด ที่เลี้ยงสัตว์ หรือที่อื่น และหมายความรวมถึงมูลฝอยติดเชื้อ มูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน^{๔๖}

ทั้งนี้ มีข้อยกเว้นให้โครงการก่อสร้างเตาเผามูลฝอยที่ได้รับการเห็นชอบจากคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกแล้ว สามารถก่อสร้างในพื้นที่บริเวณที่ ๕ ได้

๓.๕.๒ มาตรการควบคุมการกระทำหรือการประกอบกิจการ

ในพื้นที่บริเวณที่ ๕ ห้ามกระทำการหรือประกอบกิจการ ดังต่อไปนี้

๑. การถม ปรับพื้นที่ หรือปิดกั้น ซึ่งทำให้แหล่งน้ำสาธารณะตื้นเขิน หรือเปลี่ยนทิศทาง หรือทำให้น้ำในแหล่งน้ำนั้นไม่อาจไหลไปได้ตามปกติ เว้นแต่เป็นการดำเนินการของหน่วยงานของรัฐ เพื่อการฟื้นฟูและรักษาภาพธรรมชาติของชายตลิ่ง การสาธารณประโยชน์ หรือการป้องกันด้านสาธารณสุข ทั้งนี้ ต้องมีปริมาณการระบายน้ำไม่น้อยกว่าเดิม

มาตรการนี้ให้ความสำคัญกับผลที่เกิดขึ้นจากการถม ปรับพื้นที่ หรือปิดกั้น ไม่ว่าจะกระทำการถม ปรับพื้นที่ หรือปิดกั้น แหล่งน้ำสาธารณะโดยตรง หรือกระทำในพื้นที่บริเวณใกล้เคียง หรือในที่ดินที่มีเอกสารสิทธิ์ หากการถม ปรับพื้นที่ หรือปิดกั้นนั้น ส่งผลให้แหล่งน้ำสาธารณะตื้นเขิน หรือเปลี่ยนทิศทาง หรือทำให้น้ำในแหล่งน้ำนั้นไม่อาจไหลไปได้ตามปกติ ก็ถือเป็นการกระทำความผิดตามมาตรการข้อนี้

^{๔๔} พระราชบัญญัติวัตถุดิบอันตราย พ.ศ. ๒๕๓๕, มาตรา ๔, ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๐๙ ตอนที่ ๓๙ (๖ เมษายน ๒๕๓๕) : ๒๑-๒๒.

^{๔๕} ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง การกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว พ.ศ. ๒๕๔๘, ข้อ ๓, ๑๔.

^{๔๖} พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕, มาตรา ๔, ๒๘.

หน่วยงานของรัฐสามารถกระทำการถม ปรับพื้นที่ หรือปิดกั้น ซึ่งทำให้แหล่งน้ำสาธารณะตื้นเขิน หรือเปลี่ยนทิศทาง หรือทำให้น้ำในแหล่งน้ำนั้นไม่อาจไหลไปได้ตามปกติ ได้เฉพาะในกรณีที่กระทำเพื่อฟื้นฟูและรักษาสภาพธรรมชาติของชายตลิ่ง การสาธารณประโยชน์ หรือการป้องกันด้านสาธารณสุขเท่านั้น โดยการกระทำดังกล่าวต้องไม่ทำให้ปริมาณการระบายน้ำน้อยกว่าเดิม

๒. การปล่อยน้ำทิ้งลงสู่แหล่งน้ำ เว้นแต่เป็นกรณีที่ได้ผ่านการบำบัดตามมาตรฐานที่กฎหมายกำหนดแล้ว

น้ำทิ้งที่จะปล่อยลงสู่แหล่งน้ำได้ต้องผ่านการบำบัดตามมาตรฐานที่กฎหมายกำหนด เช่น ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากแหล่งกำเนิดมลพิษต่าง ๆ และต้องปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบ หลักเกณฑ์ วิธีการตามที่กฎหมายกำหนด เช่น ระเบียบกรมเจ้าท่า ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้เททิ้งหรือระบายน้ำทิ้งสู่ลำน้ำสาธารณะ พ.ศ. ๒๕๕๗

๓.๖ บริเวณที่ ๖

บริเวณที่ ๖ ได้แก่ พื้นที่นอกจากบริเวณที่ ๑ บริเวณที่ ๒ บริเวณที่ ๓ บริเวณที่ ๔ และบริเวณที่ ๕ มีเพียงมาตรการควบคุมการกระทำหรือการประกอบกิจการ ตามข้อ ๑๑ ของกฎกระทรวงนี้

ในพื้นที่บริเวณที่ ๖ ห้ามกระทำการหรือประกอบกิจการ ดังต่อไปนี้

๑. การถม ปรับพื้นที่ หรือปิดกั้น ซึ่งทำให้แหล่งน้ำสาธารณะตื้นเขิน หรือเปลี่ยนทิศทาง หรือทำให้น้ำในแหล่งน้ำนั้นไม่อาจไหลไปได้ตามปกติ เว้นแต่เป็นการดำเนินการของหน่วยงานของรัฐ เพื่อการฟื้นฟูและรักษาสภาพธรรมชาติของชายตลิ่ง การสาธารณประโยชน์ หรือการป้องกันด้านสาธารณสุข ทั้งนี้ ต้องมีปริมาณการระบายน้ำไม่น้อยกว่าเดิม

มาตรการนี้ให้ความสำคัญกับผลที่เกิดขึ้นจากการถม ปรับพื้นที่ หรือปิดกั้น ไม่ว่าจะกระทำการถม ปรับพื้นที่ หรือปิดกั้น แหล่งน้ำสาธารณะโดยตรง หรือกระทำในพื้นที่บริเวณใกล้เคียง หรือในที่ดินที่มีเอกสารสิทธิ์ หากการถม ปรับพื้นที่ หรือปิดกั้นนั้น ส่งผลให้แหล่งน้ำสาธารณะตื้นเขิน หรือเปลี่ยนทิศทาง หรือทำให้น้ำในแหล่งน้ำนั้นไม่อาจไหลไปได้ตามปกติ ก็ถือเป็นกระทำความผิดตามมาตรการข้อนี้

หน่วยงานของรัฐสามารถกระทำการถม ปรับพื้นที่ หรือปิดกั้น ซึ่งทำให้แหล่งน้ำสาธารณะตื้นเขิน หรือเปลี่ยนทิศทาง หรือทำให้น้ำในแหล่งน้ำนั้นไม่อาจไหลไปได้ตามปกติ ได้เฉพาะในกรณีที่กระทำเพื่อฟื้นฟูและรักษาสภาพธรรมชาติของชายตลิ่ง การสาธารณประโยชน์ หรือการป้องกันด้านสาธารณสุขเท่านั้น โดยการกระทำดังกล่าวต้องไม่ทำให้ปริมาณการระบายน้ำน้อยกว่าเดิม

๒. การปล่อยน้ำทิ้งลงสู่แหล่งน้ำ เว้นแต่เป็นกรณีที่ได้ผ่านการบำบัดตามมาตรฐานที่กฎหมายกำหนดแล้ว

น้ำทิ้งที่จะปล่อยลงสู่แหล่งน้ำได้ต้องผ่านการบำบัดตามมาตรฐานที่กฎหมายกำหนด เช่น ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากแหล่งกำเนิดมลพิษต่าง ๆ และต้องปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบ หลักเกณฑ์ วิธีการตามที่กฎหมายกำหนด เช่น ระเบียบกรมเจ้าท่า ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้เททิ้งหรือระบายน้ำทิ้งสู่ลำน้ำสาธารณะ พ.ศ. ๒๕๕๗

๓.๗ มาตรการติดตาม ตรวจสอบ และการจัดการเชิงพื้นที่

นอกจากมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมที่เป็นมาตรการเชิงบังคับแล้ว กฎกระทรวงฉบับนี้ยังได้กำหนดกลไกเพื่อช่วยส่งเสริมการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ไว้ในข้อ ๑๒ และข้อ ๑๓ ของกฎกระทรวงนี้ด้วย โดยกำหนดให้สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดระยอง (ทสจ. ระยอง) ซึ่งเป็นส่วนราชการประจำจังหวัดระยองสังกัดภายใต้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นผู้รับผิดชอบหลักในการดำเนินการ ดังนี้

ข้อ ๑๒ ให้สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดระยองทำหน้าที่ดูแล ติดตาม ตรวจสอบ ประสานงาน และให้คำแนะนำเกี่ยวกับการบังคับใช้มาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมให้เป็นไปตามกฎกระทรวงนี้ รวมทั้งจัดทำรายงานผลการดำเนินงานเสนอคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

กฎกระทรวงนี้กำหนดให้ ทสจ. ระยอง มีหน้าที่ดำเนินการให้เกิดการบังคับใช้กฎกระทรวง โดยการดูแล ติดตาม และตรวจสอบ ไม่ให้มีการละเมิดมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมที่กำหนดในกฎกระทรวงนี้ พร้อมทั้งประสานงานและให้คำแนะนำเกี่ยวกับการบังคับใช้มาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมในเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมจังหวัดระยอง ทั้งนี้ ทสจ. ระยอง ควรให้ความสำคัญกับการประสานงานและให้คำแนะนำเกี่ยวกับการบังคับใช้มาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม เนื่องจากมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมที่กำหนดในกฎกระทรวงนี้เป็นมาตรการทางกฎหมายที่ช่วยเสริมมาตรการทางกฎหมายตามกฎหมายอื่น ๆ ซึ่งมีเจ้าหน้าที่ของรัฐบังคับใช้กฎหมายนั้น ๆ ในพื้นที่ที่รับผิดชอบอยู่แล้ว เช่น กรมชลประทานเป็นผู้ดูแลรับผิดชอบอ่างเก็บน้ำในบริเวณที่ ๑ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้อนุมัติอนุญาตการก่อสร้างอาคารในเขตท้องถิ่นของตน การบังคับใช้มาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมตามกฎกระทรวงนี้ให้มีประสิทธิภาพจำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานของรัฐอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในการนำมาตราการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมตามกฎกระทรวงนี้ไปบังคับใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ด้วย หากพบการกระทำผิดมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมในพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมจังหวัดระยอง ทสจ. ระยอง ต้องดำเนินคดีทางกฎหมายกับผู้กระทำผิดด้วย โดยอาจดำเนินการเปรียบเทียบปรับได้ ในความผิดที่สามารถเปรียบเทียบได้^{๔๗}

เมื่อใกล้สิ้นสุดปีงบประมาณ ให้ ทสจ. ระยอง จัดทำรายงานผลการดำเนินงานในเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมจังหวัดระยอง และส่งให้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมก่อนสิ้นปีงบประมาณ เพื่อนำเสนอคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติต่อไป โดยในรายงานผลการดำเนินงานอย่างน้อยควรประกอบด้วย

๑. การดำเนินการตามมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม การละเมิดมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม และการดำเนินการของ ทสจ. ระยอง

๒. สถานการณ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมจังหวัดระยองที่เปลี่ยนแปลงไป โดยเฉพาะทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมที่กำหนดในกฎกระทรวง เช่น คุณภาพน้ำของแหล่งน้ำที่กำหนดในบริเวณที่ ๑

๓. ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ

๔. ข้อมูลอื่นเพื่อประโยชน์ในการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลของการประกาศเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมจังหวัดระยอง

^{๔๗} ดูเพิ่มเติมบทที่ ๔

ข้อ ๑๓ เพื่อประโยชน์ในการสงวน รักษา อนุรักษ์ พื้นฟู บูรณะ และการจัดการด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ ให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องดำเนินการ ดังนี้

๑. ให้สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดระยองประสานจังหวัดระยอง ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น สถาบันการศึกษา และภาคประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ จัดทำแผนฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และนำไปบรรจุในแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด หรือแผนงานและงบประมาณของหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องต่อไป

๒. ให้สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดระยองประสานองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่อยู่ในพื้นที่ เพื่อส่งเสริมให้การใช้ประโยชน์ที่ดินยังคงรักษาระบบนิเวศ คลอง

นอกจากการดำเนินการให้เกิดการบังคับใช้กฎกระทรวงแล้ว กฎกระทรวงยังกำหนดให้ ทสจ. ระยอง ช่วยส่งเสริมให้เกิดการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมจังหวัดระยองด้วย โดยให้ประสานผู้มีส่วนได้เสียในพื้นที่เพื่อจัดทำแผนฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และนำแผนฟื้นฟูนั้นไปบรรจุในแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด หรือแผนงานและงบประมาณของหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ กฎกระทรวงไม่ได้กำหนดรูปแบบของแผนฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แต่มุ่งให้เกิดกระบวนการจัดทำแผนฟื้นฟูและนำแผนฟื้นฟูนั้นไปบรรจุในแผนปฏิบัติการระดับจังหวัด หรือแผนงานและงบประมาณของหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้เกิดการปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

เนื่องจากพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมจังหวัดระยองมีสาระสำคัญในการคุ้มครองพื้นที่ลุ่มน้ำ แหล่งน้ำ และระบบนิเวศแหล่งน้ำจืด กฎกระทรวงจึงกำหนดให้ ทสจ. ระยอง ประสานองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่เพื่อส่งเสริมให้การใช้ประโยชน์ที่ดินยังคงรักษาระบบนิเวศ คลอง

๓.๘ บทเฉพาะกาล

กฎกระทรวงกำหนดเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม จังหวัดระยอง กำหนดข้อยกเว้นสำหรับกิจการที่มีอยู่ก่อนวันที่กฎกระทรวงฉบับนี้ใช้บังคับไว้ในข้อ ๑๔ ข้อ ๑๕ และข้อ ๑๖ ซึ่งประกอบด้วยข้อยกเว้นสำหรับกิจกรรมหรือกิจการและข้อยกเว้นสำหรับอาคาร มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

๓.๘.๑ การกระทำหรือกิจการที่ได้รับการยกเว้น

ข้อ ๑๔ การกระทำ กิจกรรม หรือกิจการใดที่ต้องห้ามตามกฎกระทรวงนี้ ถ้าได้รับอนุญาตอยู่ก่อนวันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ ให้ดำเนินการต่อไปได้จนกว่าจะสิ้นกำหนดระยะเวลาที่ได้รับอนุญาตหรือจนกว่าจะมีคำสั่งไม่อนุญาตหรือไม่ต่ออายุใบอนุญาต ในการนี้ต้องดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมตามที่กฎหมายหรือกฎกระทรวงนี้กำหนดไว้ด้วย โดยต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ

ในกรณีที่ผู้ได้รับอนุญาตตามวรรคหนึ่งประสงค์จะขออนุญาตดำเนินการนั้นต่อไปภายหลังสิ้นระยะเวลาที่ได้รับอนุญาต ให้ยื่นคำขอต่ออายุหรือคำขออนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ให้อนุญาตตามพื้นที่ที่ได้รับอนุญาตไว้เดิม

บทเฉพาะกาลข้อนี้เป็นกรณีที่ผู้ประสงค์ที่จะกระทำการหรือประกอบกิจการที่ต้องห้ามตามข้อ ๙ ข้อ ๑๐ และข้อ ๑๑ ตามกฎกระทรวงนี้ ได้ขออนุญาตกระทำการหรือประกอบกิจการนั้นตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องและได้รับอนุญาตโดยชอบด้วยกฎหมายก่อนวันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ ก็ให้ดำเนินการนั้นตามที่ได้รับอนุญาตนั้นไปได้ โดยไม่ถือว่าเป็นการกระทำผิดมาตรการตามกฎกระทรวงนี้ แต่ผู้ดำเนินการต้อง

ปฏิบัติตามมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ ในกฎกระทรวงนี้ และตามกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องด้วย ทั้งนี้การดำเนินการนั้นจะดำเนินการต่อไปได้จนกว่าจะสิ้นสุดกำหนดระยะเวลาที่ได้รับอนุญาต และผู้ที่ได้รับอนุญาตก็สามารถยื่นคำขอต่ออายุหรือคำขออนุญาตตามกฎหมายนั้นต่อไปได้ แต่ผู้ให้อนุญาตจะอนุญาตให้ดำเนินการได้เฉพาะในพื้นที่เดิมที่ได้รับอนุญาตไว้แต่แรกเท่านั้น ในกรณีที่ผู้อนุญาตมีคำสั่งไม่อนุญาตหรือไม่ต่ออายุใบอนุญาตให้แล้ว ผู้ดำเนินการต้องหยุดการกระทำหรือการประกอบกิจการนั้นทันที มิเช่นนั้นจะเป็นการกระทำความผิดตามกฎกระทรวงนี้ และอาจเป็นการกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นด้วย

ยกตัวอย่างเช่น หากผู้ประสงค์จะทำการจัดสรรที่ดินในพื้นที่บริเวณที่ ๓ ได้ขออนุญาตใช้ประโยชน์ที่ดินตามกฎหมายที่ดูแลพื้นที่นั้น และขออนุญาตจัดสรรที่ดินตามกฎหมายว่าด้วยการจัดสรรที่ดิน และได้รับใบอนุญาตให้ดำเนินการจัดสรรที่ดินในพื้นที่นั้นได้แล้วโดยชอบด้วยกฎหมายก่อนวันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ ก็ให้ผู้ได้รับอนุญาตนั้นดำเนินการจัดสรรที่ดินได้โดยไม่เป็นการต้องห้ามตามข้อ ๑๐(๑) ของกฎกระทรวงนี้ แต่ยังคงปฏิบัติตามมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ ในกฎกระทรวงนี้และกฎหมายอื่น ๆ ด้วย เช่น การจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดโครงการ กิจการ หรือการดำเนินการ ซึ่งต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม และหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม

๓.๘.๒ อาคารที่ได้รับการยกเว้น

ข้อ ๑๕ อาคารที่มีอยู่แล้วในพื้นที่ตามข้อ ๔ ก่อนวันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ ให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตามกฎกระทรวงนี้ แต่ห้ามดัดแปลงหรือเปลี่ยนการใช้อาคารดังกล่าวให้เป็นอาคารชนิดหรือประเภทที่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงนี้

ข้อนี้เป็นกรณีอาคารที่ได้ก่อสร้าง ดัดแปลง หรือเปลี่ยนการใช้อาคารเสร็จแล้วก่อนที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ ให้ใช้อาคารนั้นต่อไปได้โดยไม่ถือว่ากระทำความผิดตามกฎกระทรวงนี้ แต่ห้ามดัดแปลงหรือเปลี่ยนการใช้อาคารนั้นให้เป็นอาคารชนิดหรือประเภทที่ต้องห้ามตามข้อ ๕ ข้อ ๖ ข้อ ๗ และข้อ ๘ ของกฎกระทรวงนี้

ยกตัวอย่างเช่น ในพื้นที่บริเวณที่ ๑ มีอาคารอยู่อาศัยรวมที่ก่อสร้างเสร็จก่อนที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ ให้ดำเนินการต่อไปได้แต่ไม่สามารถดัดแปลงหรือเปลี่ยนการใช้อาคารนั้นเป็นโรงแรมได้

ข้อ ๑๖ อาคารที่ได้รับใบอนุญาตหรือใบรับแจ้งการก่อสร้าง ดัดแปลง หรือเปลี่ยนการใช้ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร หรือที่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นก่อนวันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ และยังก่อสร้าง ดัดแปลง หรือเปลี่ยนการใช้ไม่แล้วเสร็จ ให้คงปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับจนกว่าจะดำเนินการแล้วเสร็จตามที่ได้รับอนุญาตหรือที่ได้รับแจ้งไว้ แต่การขอเปลี่ยนแปลงการอนุญาตหรือการแจ้ง หรือการดำเนินการอื่นใดในวันที่ยกเว้นการใช้บังคับ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงนี้

สำหรับอาคารที่ยังก่อสร้าง ดัดแปลง หรือเปลี่ยนการใช้อาคารไม่เสร็จ แล้วกฎกระทรวงนี้มีผลบังคับใช้แล้ว หากอาคารนั้นได้รับใบอนุญาตหรือใบรับแจ้งการก่อสร้าง ดัดแปลง หรือเปลี่ยนการใช้ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร หรือได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นไว้แล้วก่อนวันที่กฎกระทรวงนี้มีผลใช้บังคับ ก็ให้ดำเนินการตามที่ได้รับอนุญาตหรือที่ได้รับแจ้งนั้นต่อไปได้จนกว่าจะดำเนินการแล้วเสร็จตามที่ได้รับอนุญาตหรือที่ได้รับแจ้งไว้ โดยให้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่ใช้บังคับอยู่ ณ

เวลาที่ได้รับอนุญาตหรือที่ได้รับแจ้งนั้น แต่การขอเปลี่ยนแปลงการอนุญาตหรือการแจ้ง หรือการดำเนินการอื่นใดในวันที่และภายหลังที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงนี้

ยกตัวอย่างเช่น ผู้ประกอบการได้ขอใบอนุญาตก่อสร้างอาคารอยู่อาศัยรวมและได้รับใบอนุญาตโดยชอบด้วยกฎหมายก่อนที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ แต่ยังไม่ก่อสร้างเสร็จในวันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ ผู้ประกอบการจะดำเนินการก่อสร้างอาคารเพื่อใช้เป็นอาคารอยู่อาศัยรวมตามที่ได้รับใบอนุญาตไว้ได้เท่านั้น แต่จะขอเปลี่ยนแปลงการอนุญาตเป็นโรงแรมหรืออาคารชุดไม่ได้

บทที่ ๔

โทษและการบังคับใช้กฎกระทรวง

พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้บัญญัติบทกำหนดโทษสำหรับการกระทำความผิดในเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม และการกระทำความผิดมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง ซึ่งเป็นโทษทางอาญาไว้ในมาตรา ๙๙ และมาตรา ๑๐๐

๔.๑ บทกำหนดโทษ

มาตรา ๙๙ ผู้ใดบุกรุกหรือครอบครองที่ดินของรัฐโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรือเข้าไปกระทำด้วยประการใด ๆ อันเป็นการทำลาย ทำให้สูญหาย หรือเสียหายแก่ทรัพยากรธรรมชาติหรือศิลปกรรมอันควรแก่การอนุรักษ์ หรือก่อให้เกิดมลพิษอันมีผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม ในเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมที่กำหนดตามมาตรา ๔๓ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ความผิดตามมาตรา ๙๙ นี้ เป็นกรณีการกระทำความผิดในเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมตามกฎหมายกำหนดเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมตามมาตรา ๔๓ ที่ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ โดยการกระทำที่กฎหมายถือว่าเป็นความผิดตามมาตรา ๙๙ นี้ มีองค์ประกอบ ดังนี้

๑. การกระทำอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) การบุกรุกหรือครอบครองที่ดินของรัฐโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย

(๒) การเข้าไปกระทำด้วยประการใด ๆ อันเป็นการทำลาย ทำให้สูญหาย หรือเสียหายแก่ทรัพยากรธรรมชาติหรือศิลปกรรมอันควรแก่การอนุรักษ์ หรือ

(๓) การก่อให้เกิดมลพิษอันมีผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม

๒. การกระทำข้างต้นเป็นการกระทำในเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมที่กำหนดในกฎกระทรวงที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๔๓ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕

ดังนั้น ผู้ใดกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดข้างต้น ในเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมจังหวัดระยอง ตามกฎกระทรวงนี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ตามมาตรา ๙๙ นี้

มาตรา ๑๐๐ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดในกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๔๔ หรือตามประกาศของรัฐมนตรีตามมาตรา ๔๕ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

สำหรับความผิดตามมาตรา ๑๐๐ เป็นกรณีผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงกำหนดเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมตามมาตรา ๔๓ ประกอบมาตรา ๔๔ หรือประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมกำหนดเขตพื้นที่ให้ใช้มาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมตามมาตรา ๔๕ ดังนั้น ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมที่

กำหนดไว้ในกฎกระทรวงกำหนดเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมจังหวัดระยองนี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

การกระทำในเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมตามมาตรา ๔๓ อาจเข้าข่ายเป็นความผิดทั้งตามมาตรา ๙๙ และมาตรา ๑๐๐ ก็ได้ หากการกระทำนั้นเป็นการฝ่าฝืนมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงกำหนดเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นความผิดตามมาตรา ๑๐๐ และเป็นการกระทำความผิดอย่างหนึ่งที่เป็นความผิดตามมาตรา ๙๙ ด้วย หรือการกระทำความผิดอย่างหนึ่งในเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมอาจเป็นความผิดต่อตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติและต่อกฎหมายว่าด้วยการอื่นด้วยก็ได้ เช่น กรณีโรงงานอุตสาหกรรมระบายน้ำทิ้งลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะในเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมซึ่งคุณภาพของน้ำทิ้งนั้นไม่เป็นไปตามกฎหมาย การระบายน้ำทิ้งนั้นอาจเป็นความผิดกฎหมายหลายฉบับ มีความผิดต่อเทศบัญญัติ ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เป็นต้น การตีความว่าการกระทำใด ๆ ในเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมจะเป็นความผิดตามกฎหมายใดหรือมาตราใดบ้างนั้น ขึ้นอยู่กับผู้บังคับใช้หรือผู้ตีความกฎหมาย ทั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ พนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ และศาลซึ่งมีฐานะเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา ทั้งนี้ การบังคับใช้และตีความกฎหมายจะเป็นไปตามขั้นตอนการดำเนินคดีอาญาที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ตั้งแต่ขั้นสืบสวน จับกุม สอบสวน การส่งคดี การฟ้องคดี และการพิจารณาพิพากษาคดี

๔.๒ การดำเนินคดีทางกฎหมาย

ผู้ใดพบการกระทำความผิดในพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมจังหวัดระยอง สามารถแจ้งหรือร้องเรียนการกระทำผิดต่อสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดระยอง (ทสจ. ระยอง) หรือหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวกับการควบคุมอาคารหรือการประกอบกิจการใด ๆ ในพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมได้ เพื่อให้ติดตามและตรวจสอบข้อเท็จจริงของการกระทำความผิดนั้น พร้อมรวบรวมหลักฐานที่จำเป็นก่อนดำเนินคดีทางกฎหมายต่อไป หรือบุคคลทั่วไปที่พบเห็นการกระทำความผิดอาจจะกล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวน พนักงานฝ่ายปกครอง หรือตำรวจได้ด้วยตนเอง เพื่อให้พนักงานสอบสวนดำเนินคดีทางกฎหมายต่อไป

ในการดำเนินคดีทางกฎหมายสำหรับความผิดในพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมตามมาตรา ๙๙ และมาตรา ๑๐๐ นั้น พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจสามารถดำเนินการทางกฎหมายได้ ๒ ทาง ได้แก่ การดำเนินคดีอาญาโดยทั่วไปตามกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา หรือการเปรียบเทียบปรับตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๑๑๐/๒ ซึ่งบัญญัติว่า “บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ที่มีโทษปรับสถานเดียวหรือเป็นความผิดที่มีโทษปรับหรือจำคุกไม่เกินสองปีให้คณะกรรมการเปรียบเทียบมีอำนาจเปรียบเทียบได้

ในกรณีที่พนักงานสอบสวนเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่พบว่าบุคคลใดกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง และบุคคลนั้นยินยอมให้เปรียบเทียบ ให้พนักงานสอบสวนเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ แล้วแต่กรณี ส่งเรื่องให้คณะกรรมการเปรียบเทียบภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่บุคคลนั้นแสดงความยินยอมให้เปรียบเทียบ

เมื่อผู้ต้องหาได้ชำระค่าปรับตามจำนวนที่เปรียบเทียบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มีการเปรียบเทียบแล้ว ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา”

จากบทบัญญัติดังกล่าว ความผิดตามมาตรา ๑๐๐ ซึ่งต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ เป็นความผิดที่ให้คณะกรรมการเปรียบเทียบมีอำนาจเปรียบเทียบได้ ส่วนความผิดตามมาตรา ๙๙ ซึ่งต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ เป็นความผิดที่ต้องดำเนินคดีอาญาตามกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และไม่สามารถเปรียบเทียบปรับได้

๔.๒.๒ การดำเนินคดีอาญา

เมื่อ ทสจ. ระยองหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ได้พบเห็นหรือได้รับแจ้งการกระทำ ความผิดในพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมจังหวัดระยอง และได้ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้วว่ามี การกระทำผิดในพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมซึ่งเป็นความผิดตามมาตรา ๙๙ หรือมาตรา ๑๐๐ เกิดขึ้นจริง หน่วยงานนั้นสามารถไปแจ้งความร้องทุกข์กับพนักงานสอบสวน พนักงานฝ่ายปกครอง หรือตำรวจที่มี อำนาจรับเรื่องตามกฎหมายได้ เนื่องจากคดีที่เกิดจากความผิดตามมาตรา ๙๙ และมาตรา ๑๐๐ นั้นเป็น คดีอาญาที่รัฐเป็นผู้เสียหาย หน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวกับเรื่องที่ได้มีการกระทำผิดเกิดขึ้น จึงสามารถแจ้งความร้องทุกข์ เพื่อให้พนักงานสอบสวนดำเนินคดีอาญาตามกฎหมายต่อไปได้ ยกตัวอย่าง เช่น หากมีประชาชนแจ้งว่าได้มีการก่อสร้างโรงแรมขึ้น ในบริเวณ ๕๐ เมตรจากอ่างเก็บน้ำหนองปลาไหล และได้แจ้งเรื่องต่อกรมชลประทานซึ่งมีหน้าที่และอำนาจในการดูแลอ่างเก็บน้ำ หรือต่อองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นที่มีหน้าที่และอำนาจในการอนุญาตหรือรับแจ้งการก่อสร้างอาคารในพื้นที่ และกรมชลประทาน หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นได้ตรวจสอบแล้วพบว่ามี การก่อสร้างโรงแรมในพื้นที่อ่างเก็บน้ำซึ่งเป็น พื้นที่บริเวณที่ ๑ ตามกฎกระทรวงกำหนดเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมจังหวัดระยอง เกิดขึ้นจริง กรม ชลประทานหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นก็สามารถแจ้งความร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนเพื่อให้ ดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดตามมาตรา ๙๙ หรือมาตรา ๑๐๐ หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องได้

สำหรับบุคคลทั่วไปหรือหน่วยงานอื่น ๆ ที่ได้พบเห็นการกระทำความผิดตามมาตรา ๙๙ หรือ มาตรา ๑๐๐ ในพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมจังหวัดระยอง ก็สามารถร้องเรียนกล่าวโทษการกระทำผิด ดังกล่าวต่อพนักงานสอบสวน พนักงานฝ่ายปกครอง หรือตำรวจที่มีอำนาจรับเรื่องตามกฎหมาย เพื่อให้ ดำเนินคดีอาญาตามกฎหมายได้เช่นกัน หรือจะร้องเรียนต่อหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวกับ เรื่องที่ได้มีการกระทำผิดเกิดขึ้นก็ได้

สรุปได้ว่า บุคคลใด ๆ ที่ได้พบเห็นการกระทำผิดในพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมสามารถร้องเรียน กล่าวโทษการกระทำผิดนั้นต่อเจ้าพนักงานได้ ตามที่พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๖(๓) ได้รองรับสิทธิหน้าที่ของบุคคลในเรื่องการร้องเรียนไว้ว่า “เพื่อ ประโยชน์ในการร่วมกันส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมของชาติ บุคคลอาจมีสิทธิและหน้าที่ ในการ ร้องเรียนกล่าวโทษผู้กระทำความผิดต่อเจ้าพนักงานในกรณีที่ได้พบเห็นการกระทำใด ๆ อันเป็นการละเมิด หรือ ฝ่าฝืนกฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมมลพิษ หรือการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ”

๔.๒.๓ การเปรียบเทียบปรับ

หากการกระทำผิดในพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมจังหวัดระยองเป็นความผิดตามมาตรา ๑๐๐ เพียง มาตราเดียว ซึ่งหมายถึงเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงนี้ โดยไม่ได้ เป็นการบุกรุกหรือครอบครองที่ดินของรัฐโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรือเข้าไปกระทำด้วยประการใด ๆ อัน

เป็นการทำลาย ทำให้สูญหาย หรือเสียหายแก่ทรัพยากรธรรมชาติหรือศิลปกรรมอันควรแก่การอนุรักษ์ หรือก่อให้เกิดมลพิษอันมีผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม ในเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมจังหวัดระยอง และผู้กระทำความผิดยินยอมให้เปรียบเทียบ พนักงานสอบสวน เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ที่สามารถดำเนินการส่งเรื่องให้คณะกรรมการเปรียบเทียบพิจารณาได้แทนการดำเนินคดีอาญา โดยทั่วไป ทั้งนี้ พนักงานเจ้าหน้าที่ในจังหวัดระยอง ได้แก่ ข้าราชการและพนักงานราชการ สังกัดสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดระยอง ซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าหลักเกณฑ์ที่กำหนด^{๔๘}

หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการดำเนินการเปรียบเทียบปรับ^{๔๙} มีดังนี้

๑. มีการกระทำความผิดในพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมจังหวัดระยอง เกิดขึ้น ซึ่งเป็นความผิดตามมาตรา ๑๐๐ แต่ไม่เป็นความผิดตามมาตรา ๙๙

๒. พนักงานสอบสวน เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่แจ้งให้ผู้กระทำความผิดทราบถึงกระบวนการเปรียบเทียบ และผู้กระทำความผิดยินยอมให้เปรียบเทียบ

๓. พนักงานสอบสวน เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการจัดทำสำนวนความผิดที่จะให้เปรียบเทียบและเอกสารหลักฐานประกอบการเปรียบเทียบตามแบบ ทส.ปท.๑ – ๕ และเสนอต่อคณะกรรมการเปรียบเทียบโดยส่งมาที่สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ผู้ต้องหาแสดงความยินยอมให้เปรียบเทียบ

๔. เมื่อคณะกรรมการเปรียบเทียบได้ดำเนินการพิจารณาเปรียบเทียบเสร็จแล้ว ให้ผู้ต้องหาชำระค่าปรับตามที่เปรียบเทียบต่อสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมภายในระยะเวลาที่กำหนด ทั้งนี้ วิธีการชำระเงินค่าปรับให้เป็นไปตามที่ระบุไว้ในหนังสือแจ้ง

๕. เมื่อผู้ต้องหาได้ชำระค่าปรับตามที่เปรียบเทียบแล้ว ให้ถือว่าคดีอาญาเป็นอันเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

^{๔๘} ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ฉบับที่ ๙ (พ.ศ. ๒๕๖๓) เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕, ข้อ ๒, ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๓๘ ตอนพิเศษ ๙๗ ง (๒๗ เมษายน ๒๕๖๓) : ๑๖-๑๘.

^{๔๙} ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง คณะกรรมการเปรียบเทียบและวิธีพิจารณาของคณะกรรมการเปรียบเทียบตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๓, ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๓๗ ตอนพิเศษ ๙๗ ง (๒๗ เมษายน ๒๕๖๓) : ๑๑-๑๕.

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.)
กองสิ่งแวดล้อมชุมชนและพื้นที่เฉพาะ
(สำนักงานชั่วคราว) อาคารทิปโก้ ทาวเวอร์ 2 ชั้น 14
118/1 ถนนพระรามที่ 6 แขวงพญาไท
เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10400
ติดต่อสอบถามเพิ่มเติมได้ที่ 0 2265 6572
www.onep.go.th
epa.onep.go.th